The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvērinš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, SEPTEMBER 8, 1956

LATVIJA

AMERIKĀ

72./505. n-rs — SESTDIEN, 1956. GADA 8. SEPTEMBRĪ. — 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvērinš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

Jauns pagrieziens Vidējo Austrumu politikā

DERĪBAS, KAS IZAUGA VOLCHOVAS GRĀVJOS

SVINĪGI MIRKĻI DV SALIDOJUMĀ ČIKĀGĀ

„Daugavas vanagi — sasauksimies" izskan dziesmas vārdi Lane technikuma plašajās telpās. Caur lielajiem logu stikliem pēcpusdienas saules stari atmirdz cīņas rūdītu, nekad neuzvarētu vīru sejās. Viņu vidū ir slaveni cīnītāji gan no strēlnieku, gan brīvības cīņu, gan 2. pasaules kara laikiem. Tie pulcējušies salidojumā Čikāgā, ar mērķi ne vien atcerēties bijušos laikus, bet arī veidot nākamos, — jaunās paaudzes un Latvijas labā.

Atklājot sanāksmi, runā DV ASV valdes pr-ks Augusts Vanags, uzsverot mirkļa svarīgumu. „Derība, kas izaugusi Volchovas grāvjos un turpinājusies pie Opočkas, Neveles, vēlāk pie Džūkstes un Kurzemes lielkaujās, šeit svešumā pierādījusi savu spēku. No visām kontinenta malām uz salidojumu sabraukuši latviešu leģionāri. Sevišķi nozīmīgs ir apstāklis, ka cīnītāju vidū redz tik izcilas personības kā Bruņinieku krusta kavalieri kapteini Žani Butkusu un Brīvības komitejas locekli maj. Vili Häzneru. Cīņas, kas risinājās Kurzemes cietoksnī, nebija par latviešu tautu vien, tās bija par visām apspiestām tautām, un tāpēc mēs prasām ne tikai brīvību Latvijai, bet brīvību arī Lietuvai, Igaunijai un pārējām asiņainā boļševismā apspiestām tautām", aizrāda apv. priekšnieks.

Nule ASV ieradušos cīņu varoni kapt. Ž. Butkusu un maj. V. Hāzneru apsveic DV dāmu komitejas locekles, pasniedzot ziedus. Salidojuma dalībnieki sastingst klusuma brīdī, pieminot kritušos varoņus un tos, kas mīt verdzībā. Atskan DV dziesma Zēdelghēmas gūstekņu nometnes kora vadītāja Eizāna vadīta.

Vietas ieņem goda prezidijs, simbolizējot visu laikmetu latviešu cīnītājus — kapt. Žanis Butkuss no leģiona, pulkv. Ozoliņš no Latvijas armijas, plkv. R. Poruks no vecajiem strēlniekiem, Teodors Treimanis no invalidiem, J. Ruģēns — no lāčplēšiem, maj. V. Hazners no DV un Brīvības komitejas vadības, un pulkv. A. Landovskis — no Latvijas brīvības cīnītājiem. Sekretāriātā sēdekļus ieņem 3 zēdelghēmieši — Eizāns, Malinovskis un Utināns.

Vienkāršos vārdos leģendārais cīnītājs kapt. Ž. Butkuss novēl visiem darboties visciešākā sadarbībā un savstarpējā uzticībā. Maj. V. Hāzners pastāsta DV priekšnieka V. Januma vēlējumus. DV apvienība tālu pāraugusi Zedelghēmas nometnē spraustajiem mērķiem.

No palīdzības organizācijas izaugusi visu pasauli aptvērēja organizācija, kura grib un var cīnīties par dzimtenes atbrīvošanu. Tāpēc no palīdzības darba Vanagiem vairāk jāpārslēdzas uz cīņu par dzimteni. Jāaktivizē darbs un jākāpina biedru skaits visā pasaulē, tāpat vislielākā vērība jāvelti Vanadžu darbam.

Rakstnieks Valentīns Pelēcis no Mineapoles īsā priekšlasījumā norāda uz boļševisma jaunās taktikas bīstamību. Tāpēc Vanagiem vajadzīgas ļoti skaidri nospraustas pretkomūnistiskās cīņas līnijas. Mums jāpierāda dzimtenē esošiem tautiešiem, ka neesam viņus aizmirsuši. Viņiem jāsaka, ka, lai kur latvietis tagad atrastos — Amerikā, Eiropā, vai Sibirijā — dzimtene visiem ir tikai pie Daugavas.

Salidojuma dalībniekus ar telegrammām sveic cīņu vadoņi. DV priekšnieks plkv. V. Janums norāda, ka tikai cīņas spējīgas tautas atgūst brīvību. Pulkv. K. Lobe aicina iestāties par vairāku 10.000 latviešu leģionāru atbrīvošanu no verdzīvas Sibirijā, no kuras nu jau atbrīvots liels vācu karavīru vairums. Vēl sveic plkv. A. Kripēns, plkv. V. Skaistlauks un daudzi citi.

Beidzot DV salidojuma telpā izskan svinīga junda, tad goda prezidija locekļi A. Vanaga vadībā dodas pie ALJA's delegātiem, apsveicot tos kongresa darbā. Jaunatne ilgi sumina cīnītājus, it sevišķi kapt. Ž. Butkusu, kurš aicina jaunatni sekot veco cīnītāju mērķiem un censties pēc labas sadarbības un saprašanās ar veco paaudzi arī turpmāk.

Salidojums beidzies, bet tā dalībnieki vēl ilgi neizklīst. Viņi pārrunā laikus, kad tie, pusaizbērtos grāvjos visu atstāti, cīnījās par vienu mērķi — Latvijas brīvību — lai arī kādi toreiz būtu bijuši viņu karasvārki, un lai kādās armijās rindās viņi būtu atradušies.

K.

SKOLAS GAITĀM SĀKOTIES . . .

Kad saulespuķu zeltainā zieda vidū sāk parādīties tumši piebriedušās sēklas, — tad tā ir zīme, tuvojas rudens, un jaunajai audzei jāsāk atkal skolas gaitas. Par šīs vasaras brīvlaiku domājot, smaids Ilzes sejā nav sevišķi priecīgs, — varēja būt vairāk [illegible] tu un saulainu dienu, tāpat laiks peldēšanas priekiem bija daudz īsāks kā citas vasaras . . . J. Ligera uzņēmums.

Komūnisti iefiltrējas Suecā

Padomju Savienības un komūnistu Ķīnas loči palīdzēs Naseram uzturēt kuģniecību Suecas kanālī.

L o n d o n ā. Ēģiptes valdības nacionālizētā Suecas kanāļa sabiedrība paziņojusi, ka tā aicinājusi visus ārzemju ločus turpināt darbu līdz Suecas kanāļa komisijas sarunu nobeigumam ar Ēģiptes prezidentu Naseru.

Rēķinoties ar varbūtību, ka viņam nāksies zaudēt vairumu piedzīvojošo kanāļa ločus, Ēģiptes prezidents Nasers griezās pēc palīdzības pie Padomju Savienības. Saredzēdama vienreizējo izdevību iefiltrāties Suecā, Padomju Sav. valdība nekavējoties apsolījā palīdzēt. Jau tagad grupa Baltijas jūras loču atrodas ceļā uz Ēģipti.

ARABU MAZIE VALDNIEKI SACEĻAS PRET NASERU

Jordānas karalis Huseins sasauc „mazo" konferenci arabu problēmu apspriešanai

B e i r u t ā. Pilnīgu sensāciju tagad Nasera mulsinātā arabu pasaulē šīs nedēļas vidū radīja Jordānas karalis Huseins, aicinot mazāko arabu valstu valdniekus un valdību galvas piedalīties konferencē arabu problēmu pārrunām.

Cik zināms, tad pašreiz Jordānas karali galvenokārt interesē tieši viena problsma, proti, kā mazināt Nasera vārdu ietekmi mazākās arabu valstiņās. Ar savu noteikto stāju pret Rietumiem Nasera vārdam arabu valstiņās tagad ir lielāks spēks nekā šo pašu valstiņu valdniekiem. Nasers sapņo par jaunu arabu imperiju. Mazo arabu valstiņu valdnieki sapņo par kroņu noturēšanu savās karaliskajās galvās.

Pret Naseru Jordānas karalis ceļ sekojošus apvainojumus:

1. Bez pārējo arabu valstu atļaujas vai piekrišanas Nasers ir pats sevi izraudzījis par visas arabu pasaules runasvīru.

2. Nesazinoties ar pārējām arabu valstīm, Nasers ir spēris pārdrošus soļus, kas apdraud visu arabu pasauli — kā, piemēram, Suecas kanāļa sabiedrības nacionālizēšana un komūnistu Ķīnas valdības atzīšana.

3. Tādās reizēs, kad Naseram nav izdevies uzspiest savu gribu citām arabu valstīm, pēdējais to ir izmēģinājis panākt ar organizētu demonstrāciju palīdzību, uzticot Kairo radio propagandai demonstrantu pūļu sakūdīšanu.

Kā pirmās savā pusē Huseins mēģina dabūt Sīriju un Libānu.

Jordānas karaļa pretnaseriskā kampaņa ļoti izskatās pēc angļu roku darba. Jordāna starp citu ir saimnieciski atkarīga no Anglijas. Kad šī gada pavasarī Ēģipte aicināja Jordānu pievienoties Ēģiptes neitrālistu blokam, Jordāna šo priekšlikumu noraidīja, jo tas būtu nozīmējis lauzt savstarpējās palīdzības līgumu ar Angliju. Pēc karaļa Huseina rīcības secina, ka arī vēl tagad viņš Angliju ieskata par drošāku un izdevīgāku sabiedroto nekā Ēģipti.

KRIEVU ‚ZVEJNIEKUS' SAGAIDA DŪRES UN PLAKĀTI

LATVIEŠU PROTESTA DEMONSTRĀCIJA PRET KRIEVU ZVEJNIECĪBAS EKSPERTIEM ST. KATARĪNĀ. — MINISTRS A. IŠAKOVS AR PAVADOŅIEM 3 ARMIJAS MAŠĪNĀS AIZJO-NO NO LIDLAUKA. — LATVIEŠU PRESES FOTOGRAFU AR PILNVARĀM NO POĻU UN UKRAIŅU LAIKRAKSTIEM POLICIJA NELAIŽ „VIESU" TUVUMĀ.

Kad svētdienas rītā pulkst. 11.10 Sv. Katarīnas lidlaukā gaidīja nolaižoties divmotorīgu Kanadas valsts lidmašīnu DC-3, ar krievu zvejniecības ministru A. Išakovu, viņa asistentu A. Verevkinu, zvejniecības kuģu būves šefu Igoru Semenovu un zinātnieku Pēteri Moisejevu kopā ar Kanadas zvejniecības pārvaldes ministru J. Sinklēru un diviem tulkiem, tad lidlauka apkalpei likās aizdomīgs pārāk lielais sagaidītāju pulks, kas auga arvien lielāks. Tie bija latviešu, igauņu, lietuvju un lielākais vairums poļu un ukraiņu demonstranti, kas ar iepriekšēju sazināšanos, „bruņojušies" plakātiem un propagandas materiāliem, darīja visu, kas viņu spēkos, lai vēlreiz Kanadas iedzīvotājiem atgādinātu, kādus „draugus" viņi tik viesmīlīgi uzņem savās mājās. Plakātu galvenie saukļi: „Uz mājām — sarkanie spiegi!" „Kanadieši, neļaujiet komūnistu aģentiem sevi apmuļķot", „Vai visi vergi okupētajā Eiropā jau iznīcināti, ka viņi ieradušies šeit?", — izteica pilnīgi to naidu un pārliecību, par ko cīnās demonstranti.

Jākonstatē tomēs bēdīgais fakts, ka latviešu no Sv. Katarīnas bija ap 30 personu, bet no tuvējās Niagaras tikai 2. Daudzi aizbildinājās ar nevaļu vai nezināšanu, bet bija arī tādi, kas baidījās no riska, piedaloties šajā dzimtenes vergotāju „sagaidīšanā", kļūt pazīstamiem vai kaut ko ar to zaudēt darba vietā. Tie, kas bija ieradušies, tad arī kā īsti latvieši un patrioti parādīja savu stāju līdz pēdējai iespējai.

Vērojot demonstrantu pulka pieaugumu, īsi pirms lidmašīnas nolaišanās Sv. Katarīnas oldermanis T. R. Begorra neatrada citas izejas kā likt 2 lidlauka policistiem izsaukt papildspēkus, kas arī steidzīgi ieradās.

Kad lidmašīna nolaidās lidlaukā, viesus apsveikt devās sagaidītāji, preses fotografi un žurnālisti, bet latviešu preses fotografu, kam bija arī reizē uzdevums no poļu un ukraiņu pārstāvjiem — uzfotografēt tālos viesus viņu laikrakstiem — policija aizturēja. Nelīdzēja ne protesti, ne apliecības, ne Kanadas pavalstniecība — jaunkanadiešu preses pārstāvis netika viesiem klāt. Policisti paskaidroja, ka tāds esot rīkojums, bet nesniedza tuvākus paskaidrojumus no kā. Latviešu un pārējo tautību pārstāvji apspriedās par šo gadījumu un vienojās iesniegt protestu, jo jaunkanadiešu prese Kanadā ir pilnīgi legāla lietā. Viesus pie lidmašīnas krievu valodā uzrunāja oldermanis Begorra, kas ir ukraiņu izcelsmes. Lai ciemiņiem netiktu pārāk tuvu demonstranti, par to gādāja policisti. Viesiem paredzētās 3 armijas automašīnas piebrauca tieši pie lidmašīnas, un tad policijas pavadībā mēģināja atstāt lidlauku pa sānceļu, nebraucot garām plakātu rindām. Ātrā skrējienā demonstranti devās gar angāriem pa Išāko ceļu pretīm braucējiem. Nelīdzēja policijas mašīnu „bloks" — nostājoties šķērsām ceļa vidū, lai traucētu skrējējus, viņi sasniedza krievu viesus tieši laikā, redzēja „ministru" izbiedētās sejas, vērojot draudošos plakātu nesējus, dūres gaisā un saucienus krievu valodā.

Tālākajā ceļā ciemiņi devās skatīt Niagaru un spēkstaciju. Viesi armijas mašīnās, policijas patruļas pavadībā, lielā ātrumā attālinājās no sekotājiem un pazuda lielajā ekskursantu drūzmā tā izglābjoties no demonstrāciju „otrā cēliena"; kas bija paredzēts Niagarā. Taču lidlauka „laipnās" sagaidīšanas norisi un plakātu tekstus divas dienas pārraidīja radiofoni, tā kā demonstranti savu domu — brīdināt kanadiešus — bija panākuši ar uzviju.

SARUNAS VĒL SĀKUMA STADIJĀ

PAR KRIZI SUECĀ SPRIEŽ ARĪ ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS PADOME PARĪZĒ

„Mēs vēl neesam sākuši viens otram uzbrukt," pēc trešās sēdes ar Ēģiptes prezidentu Naseru izteicās Suecas kanāļa komitejas priekšsēdis Austrālijas ministru prezidents Menzijs, līdz ar to liekot saprast, ka sarunas vēl joprojām atrodas pašā sākuma stadijā.

K a ī r o. Šī gada 4. septembrī Kaīro notika Suecas kanāļa komitejas un Ēģiptes prezidenta Nasera trešā sēde, kurā Austrālijas ministru prezidents turpināja Ēģiptes valdības pārstāvjus iepazīstināt ar Londonas konferencē izsstrādāto Suecas kanāļa internacionālizēšanas plānu.

Lai gan Ēģiptes prezidents Nasers Suecas kanāļa internacionālizēšanas jautājumā savus uzskatus nav mainījis un Londonas konferencē izstrādāto plānu ieskata par nepieņemamu, labi informētas diplomātiskās aprindas Kaīro zina stāstīt, ka Nasers gatavojoties sarunas pēc iespējas ieildzināt un izvairīties no tiešas atbildes vienādi vai otrādi. Vēl pagājušo svētdien kādā runā Nasers atkārtoti deklarēja, ka Suecas kanāļa internacionālizēšana nav nekas cits kā „kolektīvs koloniālisms".

Kaut gan Suecas kanāļa komitejas un Ēģiptes valdības sarunas līdz šim noritējušas vislabākā saskaņā, tas tomēr nav spējušas dot gaidīto saspīlējuma atslābumu Vidējos Austrumos. Gluži otrādi, tas aug, un arabi tur vaino Anglijas un Francijas nepārtraukto gatavošanos karam, kas skaidri redzams no abu valstu karaspēka un kara materiālu koncentrēšanas Kipras salā.

Ēģiptes galvaspilsēta Kaīro nebūt nav vienīgā vieta, kur tiek pārrunāts Suecas kanāļa liktenis. Šī gada 5. septembrī Parīzē pārrunām par Suecas krizi tika sasaukta Ziemeļatlantijas organizācijas padomes sēde. Četras valstis, Kanadu ieskaitot, sēdi atzīst par tik nopietnu, ka tur piedalās viņu ārlietu ministri. Normālos apstākļos pastāvīgo Ziemeļatlantijas organizācijas padomē piedalās zemākas kategorijas diplomāti. Bez Kanadas ārlietu ministra Pīrsona, Parīzes sarunās piedalās Anglijas ārlietu ministrs Lloids, Francijas ārlietu ministrs Pino un Beļģijas ārlietu ministrs Spāks. Sarunām sākoties, Anglijas ārlietu ministrs Lloids iepazīstināja pārējos delegātus ar Londonas konferences gaitu, kā arī ar pašreizējām Suecas kanāļa komitejas sarunām Kaīro. Pirms došanās uz Ziemeļatlantijas organizācijas padomes sēdi Parīzē Anglijas ārlietu ministram Lloidam bija garāka saruna ar ministru prezidentu Īdenu.

Foto: J. Ligers.

Policija rūpīgi apsargā demonstrantus St. Katarīnas lidlauku, lai tie pārāk netuvotos komūnistu viesiem, kas 3 armijas automašīnās iekāpa tieši no lidmašīnas (apakšējā uzņēmumā). Originālā bija latviešu demonstrantu grupas plakāta teksts, kā tas lasāms vidējā uzņēmumā.

Ceilona Kremļa ietekmē

L o n d o n ā. Spriežot pēc Maskavā izdotā kopējā Ceilonas un Padomju Savienības komunikē, abas valstis jau tuvākā nākotnē paredzējušas apmainīties sūtņiem un diplomātiskām misijām, lai tā radītu drošu pamatu sarunām tirdzniecības un saimnieciskās palīdzības nozarē.

PIRMĀS NESASKAŅAS KAĪRO

ĒĢIPTE IEŅEM POZICIJAS

Kamēr Ēģiptes prezidents Nasers nāk ar savu priekšlikumu Suecas kanāļa pārraudzībai, Ēģiptes brīvprātīgo armija ieņem pozicijas „pārsteiguma uzbrukuma" atvairīšanai.

K a ī r o. Suecas kanāļa komitejas un Ēģiptes prezidenta Nasera ceturtā sastapšanās Kaīro atnesa pirmās, jau pirms sarunu sākuma paredzētās, domstarpības. Prezidents Nasers noteikti deklarēja, ka Londonas konferences vairākuma atbalstītais Dallesa plāns Suecas kanāļa internacionālizēšanai viņam nav pieņemams. Lai sarunu durvis neaizcirstu pilnīgi, Ēģiptes prezidents Suecas kanāļa komiteju iepazīstināja ar savu priekšlikumu kanāļa turpmākai pārraudzībai. Nasera priekšlikums būtībā neko neatšķiras no viņa agrākā kompromisa plāna un, proti, ka Apvienoto Nāciju paspārnē tiek nodibināta starptautiska padomdošanas komiteja, kuras pienākums būtu raudzīties, lai kuģniecība Suecas kanālī rit bez starpgadījumiem.

Tikai dažas stundas pēc tam, kad Nasers bija iepazīstinājis Suecas kanāļa komiteju ar savu kanāļa pārraudzības plānu, Ēģiptes brīvprātīgo Nacionālā atbrīvošanas armija saņēma steidzīgu pavēli nekavējoties ieņemt pozicijas pirmās līnijās, brīdinot, ka „pārsteiguma uzbrukums" var nākt kuru katru brīdi.

Kamēr Suecas kanāļa ko[illegible] mēģina veikt sev uzticēto [illegible] mu miermīlīgu sarun[illegible] ja un Francija turpi[illegible] tavošanos Vidējo [illegible] karam, nepārtraukti pievedot jaunu karaspēku un kara materiālus Kipras salā. Jo sevišķi lielu satraukumu arabu pasaulē, īpaši agrākās Francijas mandāta valstīs Sīrijā un Libānā, radīja Anglijas piekrišana novietot franč karaspēku Kipras salā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

SKOLOTĀJU UN CITU AUDZINĀTĀJU DARBĪBA

P. DREIMANIS.

Pagājušas brīvdienas. Tanīs daudz vērots, dzirdēts un, varbūt, arī lasīts. Neviens vairs nav tāds, kāds viņš bija pirms dažiem mēnešiem. Arī skolēns nav vairs tāds, kāds viņš bija vasaras sākumā, kad aizvērās skolas durvis. Tagad tās atkal atveras. Bērniem un jauniešiem, kas skolā jau mācījušies, patīkami satikties ar skolas biedriem un ar viņiem dalīties savos brīvdienu piedzīvojumos, kā arī vērot citam citu, kas kuru interesē, uz ko nesas viņa prāts un cik tālu viņš ir ticis savā attīstībā dzīves brīvajās gaitās. Pārrunās atklājas arī neskaidrības, kas skolā noskaidrojamas. Vairāki skolēni zina stāstīt, ka viņu piedzīvojumi attaisno agrāk mācītos atzinumus; bet netrūkst arī tādu, kas apgalvo pretējo — skolā mācītais neattaisnojas dzīvē. Par to būs jāpainteresējas attiecīgās mācībās. Vispāri bērni un jaunieši atgriežas skolā ar jaunu atziņas saturu, kam sava nozīme viņu gara attīstībā. Protams, ir arī tādi skolēni, kuru piedzīvojumi brīvdienās maz vai pat nemaz nav veicinājuši kalnā kāpšanu gara pasaulē.

Vecāki un visa sabiedrība ir atbildīgi par to, kādi ir bijuši skolēnu piedzīvojumi brīvdienās un kā tie viņus ietekmējuši. Pat neierobežotā brīvība audzināšanā nevar viņus atbrīvot no šīs atbildības, jo dažādi ierosinājumi, nodarbības un ceļojumi paver durvis brīvai izvēlei un savu spēju pārbaudei. Brīvdienas ir tas laiks, kad gimene un sabiedrība ir vienīgie galvenie audzinātāji. Skolām šis audzināšanas darbs jāizmanto, un jaunā paaudze jāievada zinātnisko atziņu gultnē, novēršot pārpratumus un izlabojot novecojušos atzinumus.

To bērnu atziņas saturs, kuru priekšā pirmoreiz atveras skolas durvis, ir veidojies gimenes, dievkalpojumu un vietējās vides ietekmē. Skolai te ir iespēja pārliecināties, kā bērni audzināti un ko viņi ir vērojuši savu audzinātāju rīcībā un tuvumā. Bērni ir viņu uzvedības un darbu spogulis. Skolotājiem tanī ar lielām grūtībām un sevišķu audzinātāja taktu jāaizsedz normālā dzīvē neiederošais un jāizceļ pozitīvais. Tas nav izdarāms īsā laikā un skolotāju spēkiem vien. Vajadzīgi gadi un skolas sadarbība ar gimeni, baznīcu un vietējo sabiedrību. Kur šīs sadarbības nav, tur grūti cerēt uz skolas darba panākumiem.

Šī patiesība būtu sevišķi jāievēro immigrantiem, kas savās papildskolās cenšas papildināt vietējo publisko skolu programmu ar mātes valodu un dzimtenes mācību. Gimene, immigrantu vietējā draudze un viņu sarīkojumi ir galvenie audzinātāji. Papildskola, darbodamās apmēram 30 dienu gadā, var tikai novērst neskaidrības un papildināt ārpus skolas iegūtās zināšanas par bērnu vecāku dzimteni un viņu valodu. Sevišķi liela nozīme ir vingrinājumiem mātes valodā. Trīsdesmit dienās gadā tie ir tik nieciņi, ka var veicināt tikai pareizāku domu izteiksmi mātes valodā, bet nekādā ziņā nevar to iemācīt. Tā jāiemācas citiem audzinātājiem ārpus skolas.

Tātad gimenes, baznīcas, vietējās sabiedrības un skolas sadarbība ir nepieciešama bērnu un jauniešu audzināšanā. Sevišķi jālūkojas gimene, kur bērns ar pirmajām dzīves dienām atrodas mātes un cita tuvinieku ietekmē. Kas agrā bērnībā ir veidojies cilvēkā, tas nav no viņa atņemams izdzēšams, īpaši tad, kad tas balstās uz iedzimtiem dotumiem. Tāpēc, piemēram, Daniēls, nokļuris zēna gados Babilonā, tur izglītojās, bet nepiesavinājās svešās zemes paražas un tikumus, jo vīrs bērnībā bija audzis savas tautas tradīcijā gultnē.

JAUNATNES NEDĒĻA — OKTOBRA SĀKUMĀ

Šogad oktobra pirmajā nedēļā notiks ALJA's valdes ierosinātā Jaunatnes nedēļa. ALJA's valde tai izraudzījusi šādu motto:

„Latviskā gimene kā pēdējais priekšpostenis cīņā par latviešu kultūras un tradīciju saglabāšanu."

Valde aicina jaunatnes pulciņus šajā nedēļā rīkot dažādus sarīkojumus, demonstrēt jaunatnes sasniegumus mākslas un literatūras laukā, un vākt ziedojumus jaunatnes darba veicināšanai. Valde aizrāda, ka šogad jaunatnes nedēļā galvenā vērība veltījama jaunatnes darba veicināšanai, latviešu valodas izkopšanai un latviskās gimenes stiprināšanai.

Līdzīga jaunatnes nedēļa, skaitā pirmā, notika pagājušā rudenī, kas deva apmierinošus rezultātus.

Toronto latviešu b-bas Sestdienas skolā

mācības sāksies 8. septembrī. Jauno skolēnu reģistrēšana no plkst. 9 — 10.30, bet vecajiem audzēkņiem jāierodas skolā plkst. 10.30. Tiem, kam bijuši pēceksāmeni vai vasaras darbi, arī jāierodas pl. 9.00.

Pirmskolas klasē uzņem bērnus jau 5 gadu vecumā, pirmā klasē — ar 6 gadiem.

JĀNI SILAVU

lūdz paziņot savu adresi L A kantorim

Krievu „Inturists" aicina apciemot Rīgu

Ziņojums Latvijai Amerikā no Rietumvācijas

Frankfurtes laikraksts „Ost-West-Kurier" par pieredzējumiem Rīgā raksta: „Daudzi rietumnieki, sekodami Padomijas ceļojumu biroja „Intourist" aicinājumam, apmeklējuši Rīgu. Ceļotāji savām acīm skatījuši tomēr citu Rīgu, tā vairs nav bijusi tā, kas viņu atmiņā bija palikusi no agrākajiem gadiem. Latvijas kādreizējā galvaspilsēta, kurā pirms kara dzīvoja nepilni 400.000 iedzīvotāju, tagad kļuvusi par miljona pilsētu.

Hanzas pilsētas agrākā seja ir pazudusi. Rīga kļuvusi par miljēzīgu karaspēka nometni, par lielāko padomijas flotes bāzi Baltijas jūras telpā. Uniformas pārvalda pilsētas ielas.

Pašlaik Rīgā grūti atrast dzīvokli, vismaz tādā izpratnē, pie kādas esam pieradūši Rietumos. Iepretī operai ceļ lielu ēku, tanī iekārtos viesnīcu ārzemnieku-ceļotāju vajadzībām. Būve būs gatava šo rudeni.

Pirkšanā Rīgas latviešus pārspēj iecelojuje krievi. Sevišķi kāri tie uz radio un tālredzes aparātiem, interesantā kārtā madzīgi arī — grāmatu iegādē. Rīga krieviem, salīdzinot ar Iekškrievijas pilsē tām, ir tīrā paradīze.

Notiek strauja celtniecība. Tikai nepieciešamo dzīvojamo ēku vietā ceļ lestāžu ēkas. Valsts netaujā, kur lai izvieto daudzos tūkstošus cilvēku, kas ieplūduši Rīgā. Elegantās celtnes blakus barakām, kokabūdeles iepretim pilīm līdzīgām ēkām — ir šīsdienas Rīgas tipiska pazīme.

Politiskā laukā Rīgas iedzīvotāji ir konservatīvi: bēgšana no staļinisma Rīgā nav sevišķi jūtama. Pilsētas veikalu skatu logos arvien vēl redzamas Staļinu slavinātājas grāmatas, tāpat mirušā diktātora krūšu tēli, kas apviti sarkana zīda lentām, sirpi un āmuru. Arī Ļeņina-Staļina pieminekli dien dienā vēl grezno ziediem. Hotelu un viesnīcu priekštelpās ceļiniekus arvien vēl „saņem' smaidoša Staļina bismīte."

Mks.

LĪDZŠINĒJĀ LATVIEŠU SKOLU DARBĪBA BIJUSI PAREIZA

Attēlā: skolotāju konferencē J. Mežaks referē par temu — Skolu klēts. Sēž 1. r. no kr.: Dr. H. Ticmanovskis, prof. V. Burkēvics, māc. A. Lūsis, vēsturnieks P. Dreimanis, LNAK pr-dis A. Senne un māc. A. Čops. J. Kreiļa uzņ.

SKOLOTĀJU KONFERENCE TORONTO

Latviešu skolotāju konferenci Toronto sestdine, 1. septembra rītā atklāja skolu daļas vadītājs J. Mežaks un ar īsu dievkalpojumu ievadīja mācītājs A. Čops. Konferencē piedalījās pavisam 20 skolotāju no Toronto, Londonas, St. Katarīnām un Bramptonas.

Konferenci vadīja J. Mežaks, protokolēja E. Ezera un J. Dindzāns. Klātesošos personīgi apsveica LNAK valdes pr-dis A. Svenne, bet rakstveida sveicienus atsūtījis bija prāvests A. Skrodelis.

Mācītājs A. Čops svētru i starp citu teica, ka šinīs laikos, kad visā pasaulē — ne tikai Jaunajā pasaulē, bet arī Eiropā — pieaug jauniešu noziedzību skaits, latviešu vecāku un audzinātāju uzdevums ir pasargāt mūsu jauniešus no līdzīga likteņa. Un ne tikai vecāku un audzinātāju, bet visu latviešu organizāciju, draudžu, vasaras nometņu un visas latviešu sabiedrības uzdevums. Mācītājs nobeidza ar uzaicinājumu skolotāju konferencei izmantot šo pienākumu pilno laiku.

Skolu daļas vadītājs J. Mežaks ievada vārdos novēlēja konferencei būt par vienotāju un stiprinātāju latviešu skolotājiem laikā, kad sabiedriskajā dzīvē jūtams pagurums.

Uzrunas noslēgumā J. Mežaks aicināja klātesošos nodziedāt Latvijas himnu.

Konferences pirmās dienas referātu ciklu ievadīja **J. Mežaka referāts par tēmu „Skolas klēts".**

Skolas klēts tēlais autors ir baltu filologs Zariņu Jānis, kas dzīvo ASV. Klēts būcu paidagoģiskas literatūras un mācības līdzekļu krātuve, bet šis definējums ir pārāk šaurs un neizsaka pašu dziļāko jēgu — ierosināt latviešu skolotāju saimi trimdā un dot viņiem iespēju izmainīties domām un parādīt savus darbus citiem. Skolas klēts darbojas nepārtraukti un iesaista par aktīviem līdzdalībniekiem ne tikai skolotājus, bet visus ieinteresētos latviešus. Šeit sakrāto vielu varētu izmantot ir vēstures, ir latviešu valodas ir citi skolotāji.

Lielākos pasākumos, kā piemēram literārās vielas kataloga sastādīšanā Latvijas vēsturei un ģeografijai, talkā varētu nākt ne tikai atsevišķas personas, bet veselas organizācijas, kas darbu stipri atvieglinātu.

Skolotāji aicināti iesūtīt skolas klētij labi izdevušos stundu konspektus, avīžu izgriekumus, par paidagoģiskiem un citiem tematiem, ķerbāriju, ko skolēni varētu izgatavot vasaras mēnešos.

Skolas klēts nebūt nav lokāls pasākums, Tās uzdevums ir vākt un tālāk dot materiālus visām Kanadas skolām un eventuāli pat vēl plašāk, tādēļ arī pašā vākšanas darbā jāiesaista skolotāji un interesenti no iespējami plašas apkārtnes.

Konferences laikā skolotāji un klausītāji blakus telpās varēja apskatīt klētī jau sakrātos materiālus. Skatē varēja redzēt labas un pareizas Latvijas kartes, latviešu rakstnieku rokrakstu krājumu, literārus un paidagoģiskus rakstus, mācību grāmatas, skolu dzīvi uzņēmumos un aprakstos un J. Mežaka izgatavotu iesākumu herbārijam.

*

P. Dreimanis no Londonas runāja par vēstures mācīšanas problēmām, jau pašā sākumā pieskardamies tik loti aktuālajam jautājumam: kādā kārtībā mācīt Latvijas vēsturi?

Pēc 40 gadiem skolotāja darbā un mācot galvenokārt vēsturi, sirmais audzinātājs atzinis, ka vēsturi var mācīt tikai chronoloģiskā kārtībā.

Mūsu skolu stundu plānā paredzēts vēsturi mācīt priekšpēdējā un pēdējā klasē.

P. Dreimanis noteikti oponēja pagājušā gadā Nujorkas skolotāju konferencē pieņemtajam atzinumam, ka vēstures mācīšana jāiesāk ar Latvijas nodibināšanu, un tad jāiec atpakaļ uz 12. g. s. Šāda kārtība nozīmē iesākt ar pašu komplicētāko momentu latviešu tautas dzīvē jau priekšpēdējā klasē, kad skolēni vēl nav nobrieduši un tiem nav arī sevišķi liels vārdu krājums latviešu valodā. Tāpat ir arī grūti izskaidrot šo notikumu, sekojošās brīvības cīņas un jaunsaimniecību dibināšanu, ja skolēni nepazīst iepriekšējos notikumus.

Pieturoties pie P. Dreimaņa ieteiktās chronoloģiskās mācīšanas kārtības, priekšpēdējā klasē vispirms vērība pievēršama senlatviešu dzīves attēlošanai, bet neaiziet pārāk tālu atpakaļ.

Priekšpēdējā klasē:

Jaunais dzelzs laikmets, kad spilgti parādās latviskās īpatnības 10 stundas. Vācu ieceļošana un brīvības cīņas 3 st. Livonijas laiks 3 stundas. Livonijas karš un poļu laiki 2 st. Zviedru laiki 3 st. Kurzemes hercogiste (Jēkaba laikmets un zemnieku stāvoklis 18. g. s.) 4 stundas, pavisam 30 stundu.

Atlikušās stundas izmantot atkārtošanai.

Pēdējā klasē:

Izņemtās vielas atkārtošanai 4 stundas. Ziemeļu karš un 18. g. s. 1. puse 4 st., 19. g. s. 1. puse 4 st. Tautas atmoda 3 st. Jaunā strāva un 1905. gads 2 st. Kultūras attīstība pēc 1905. gada un 1. pasaules karš 3 st. Latvijas demokratiskā republika 7 st. Okupācija un trimda 3 stundas, pavisam 30 stundu. Atlikušās stundas izmantot atkārtošanai.

P. Dreimanis pieskārās arī vēstures mācīšanas metodēm, sīkāk pakavējoties pie skolotāju stāstījumiem klasē, kas ļoti populāri šejienes skolās, bet kam atliek maz laika latviešu skolu mazajā stundu skaitā. Savu referātu piedzīvojušais vēsturnieks nobeidza ar īsu tēlojumu, illustrējot latviešu skolu tautas atmodas laikmetā.

P. Dreimaņa referātam sekoja debates, kurās piedalījās A. Martinsone, A. Lūsis, A. Rutule no Londonas, V. Slaviešs, M. Miezīte un J. Mežaks. Minētie skolotāji pasvītroja P. Dreimaņa izteiktās domas, un debašu noslēgumā **konference atzina, ka vēstures viela mācāma chronoloģiskā kārtībā,** un ka vēstures mācīšanā galvenā vērība piešķirama Senlatvijas posmam, cīņai ar vācu ienācējiem un posmam, kas sākās ar 19. g. s. otru pusi. Svarīga ir vēstures faktu un seču mināla iemācīšana, stundas atdzīvinot ar tēlojumiem.

V. Slaviešs savā referātā par tematu „Vai Latvijas skolu metodes paturamas trimdas skolās?" stingri pastāvēja pie pārliecības, ka Latvijas skolu metodes ir paturamas.

Nav nevienas absolūti pareizas mācīšanas metodes skolās, kas būtu pieņemama visā pasaulē. Katrai tautai ir savas īpatnības, un katrai valstij savi mērķi. Jau kopš tālas senatnes latviešu tautas ideāls bija kalpot garīgās kultūras pasaulei, un šis ideāls likts brīvās Latvijas pamatos un nav aizmirsts vēl šodien.

Latviešu skolas uzdevums ir pacelt visas tautas garīgo līmeni, tādēļ jāmāca ir ne tikai priekšmeti, bet jāaudzina arī gaišas un stipras personības, kas šo līmeni ceļs.

Tālāk V. Slavieša, runājot par valodas mācīšanu latviešu skolās, uzsvēra, ka caurmēra attīstības bērnam, lai tas iemācītos pārvaldīt valodu tā jāmācās 4 gadus ik dienas 2 stundas. Ja mēs pie tā pietūrēsimies, nav jābaidās, ka pēc gadiem latviski neviens nerunās, jo gimenē, vasaras nometnē, jaunatnes un vēlāk pieaugošo organizācijās un baznīcā runājot un dzirdot latviešu valodu, minētais minimālais mācīšanās laiks būs daudzkārtīgi pārsniegts.

Arī šim referātam sekoja spriegas debates, beidzot atzīstot, ka Latvijas skolu metodes ir pieņemamas arī trimdas skolās, tās attiecīgi pielāgojot mūsu apstākļiem un izceļot latvisko audzināšanu.

*

Pirmās konferences dienas noslēgumā mācītājs **A. Čops** runāja par uzskates līdzekļiem ticības mācības mācīšanā un demonstrēja 1. ev.-lut. draudzes iegādāto projekcijas aparātu ar pagatavotajiem diapozitīviem, ar kuru palīdzību Čops izteicās, ka vissvarīga ir paša skolotāja pieeja un personība, un ka ir nepareizi dot citus priekšrakstus, par cik mācīt vai nemācīt gramatiku, katrs skolotājs pats atradīs pareizo pieeju savai klasei.

(Nobeigums 4. lpr.)

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai inicIāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

LASĪTAJU vēstules

ATKAL PĀRPRATUMI VAI NEZINĀŠANA

Latvijas Amerikā red.: LA iepriekšējā n-rā vēstulē Nezināšanas un pārpratumu lietā, turpinot aizstāvēt Nasera vienpusīgo rīcību nacionālizējot Suecas kanāla s-bu, V. Pelēcis operē ar savu kedivugauleiteru „teoriju", laikam jau nezinādams faktu, ka Suecas kanāla rakšanas līgumu, ko 1856. g. 5. janvārī parakstījis Ēģiptes vicekaralis, parakstījis arī Turcijas sultāns, jo Ēģipte tanī laikā bija pēdējās pārraudzībā. Tātad formāli līgumam nav nekādas vainas, arī pats Nasers šinī ziņā to nemaz neapstrīd.

Suecas kanāla rakšanu ierosināja, nodibināja attiecīgu sabiedrību un rakšanas darbus vadīja franču inženieris Leseps. Ka arī Anglijas valdība būtu kaut kādā veidā piedalījusies tā rakšanas darbos, līdz šim to nezināju. No lekcijām saimnieciskajā ģeografijā man atmiņā kas cits, proti, ka angļi kanāla rakšanu ignorēja un nevienu Suecas kanāla s-bas akciju kanāla rakšanas laikā nenopirka. Tikai pēc tam, kad kanālis jau labu laiku darbojās, Dizraēli apķērās, ka Anglija, nepiedaloties tā sabiedrībā, izdarījusi aplamību. Viņš tad arī paklusam atpirka visas Ēģiptei piederošās kanāla akcijas, samaksājot 4 miljoni mārc. sterliņu. Tātad, ka angļu vadība būtu vainojama pie necilvēcīgās apiešanās ar kedivu sadzīto ēģiptiešu racējiem, ja to V. Pelēcim pamatskolā stāstīšu vēstures un ģeografijas skolotājs, ko var secināt pēc viņa augstāk minētā vēstulē teiktā, tad tas būs pārpratums.

Arī bez V. P. laipnā aizrādījuma pusllīdz labi zinu attiecīgo līgumu noteikumus un vēl to, ka par kuģu braukšanu cauri kanālim Ēģipte no kanāla s-bas saņem diezgan prāvu atlīdzību nodokļu veidā. Tā pag. gadā vien Nasera valsts kasē ienācis ap 18 milj. dolaru. Bet es zinu arī to, ka mazvērtīgais zemes šaurums, kuŗā izrakts Suecas kanālis, vispār nesis lielu svētību kā pašas Ēģiptes, tā arī visas pasaules saimn. attīstībai. Saviem spēkiem Ēģipte kanāli nebūtu izrakusi vēl šodien.

Nekādā ziņā nav atzīstams, ka uz līguma pamata kanāli ieguldītos vairumā eiropiešu milzu līdzekļus 12 gadus pirms šī līguma termiņa notecēšanas, Maskavas ietekmēts, Nasers vienkārši nacionalizējis, rīkojoties pēc komūnistu parauga — neatzīstot un, kur tas izdevīgi, laužot starptautiskos līgumus. Mēs tačū dzīvojam tiesiskā pasaulē, atzīstam un respektējam līgumus, un kāpēc V. Pelēcis domā, ka Naseram tas nebūtu vairs jādara, kaut gan 87 gadus Ēģipte Suecas kanāļa līgumu atzinusi un tajā paredzētos noteikumus ievērojusi?

Šķiet, viena lieta te nu ir pārāk skaidra: ja Kremlim nebūtu pasaules iekarošanas plānu — nebūtu arī Suecas krizes... Kremļa vīri veikli izmanto Nasera tuvredzību vai apmātību, lai arabus atšķeltu no Rietumiem. Sagrābjot savās rokās Vidējo Austrumu bagātīgos naftas avotus vai arī tikai aizspiežot svarīgo vēnu, pa kuŗu „melnās asinis" plūst uz Eiropas rūpniecības centriem, brīvās Eiropas saimniecība sāks nīkuļot vai pat sabruks, sekos streiki un — komūnistu apvērsumu speci darīs savu. Uz Suecas kanāli no Ļeņingradas jau izbraukuši pirmie Kremļa „loči". Tikko tie tur ierašīsies — noteicēji par kanāli būs Kremļa vīri.

Lūk, V. Pelēča kgs, kurp ar savu „likumīgo" Suecas kanāļa s-bas nacionālizāciju Nasers ved brīvo cilvēci!

J. I. V., Toronto.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

8. septembrī Mednieku un maksķernieku internas sacīkstes un balle Saulainē.
22. septembrī J. Niedras un P. Lielzuikas koncerts sv. Andreja baznīcā.
5. okt. TLSpK — TLB saviesīgs vakars, 62 Claremont St.
6. oktobrī Amerikas latviešu teātra Ceļojošā ansambļa viesizrāde.
20. oktobrī Mednieku un maksķernieku sezonas atklāšanas balle.
3. novembrī ALT Nujorkas ansambļa viesizrāde.
9. nov. TLB — TLSpK Mārtiņu vakars Columbus zālē.
10. novembrī Latviešu saimniecisko darbinieku apv. gada svētki.
31. dec TLB — TLSpK Jaungada sagaidīšana Columbus zālē.

Nupat iznākusi un tuvākās dienās apgādā sāks izsūtīt visām grāmatnīcām

ANTONA RUPAIŅA

MĀRA MOSTAS
III grāmatu
(Pēteris Miglenieks)

Grāmata lielā formātā — 510 lpp. Cena $5.00 (skaisti iesieta, ar J. Soikāna vāka zīmējumu).

Tiem, kas iepriekš pasūtina un iemaksā tieši apgādam, grāmata tiek izsūtīta par $4.00 (iesieta).

Dabūjami arī lielā kapitāldarba pilni komplekti (visas trīs grāmatas) MĀRA MOSTAS I; II; III (iesietas) kopā par $12.00, bet iepriekš iemaksājot — par $10.00.

Jāņa Šķirmanta apgāds,
2415 S. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
U.S.A.

DAUGAVAS VANAGI

DV KANADAS VALDES SĒDE DV DIENU LAIKĀ

Sēdē, kas notika 2. septembrī, bez valdes locekļiem piedalījās arī pulkvedis A. Silgailis no Halifaksas, nodaļu pārstāvji no Niagaras, St. Katarīnas, Bramptonas un Toronto nodaļām.

Sēdi atklājot, valdes priekšsēdis nolasīja DV Centrālās valdes, DV-ASV un konsula Tomsoņa apsveikumus sakarā ar DV dienām.

Valdes priekšsēdis ziņoja, ka ienācis pieteikums no trim nodaļām, kas nokārtojušas iemaksas Latviešu nacionālajai apvienībai Kanadā. Londonas nodaļa nokārtojusi par 86 biedriem, Niagara par 27 un Bramptona par 7 biedriem. Valde nolēma uzdot nodaļām pasteigties ar LNAK biedru reģistrēšanu.

Tālākos ziņojumos aprūpes nodaļas vadītājs lūdza apstiprināt viņa ierosinājumu Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akciju uzsākt ar 1. oktobri, lūdzot nodaļās savāktos ziedojumus iemaksāt KV kasierim līdz 10. decembrim, lai savāktās summas varētu laikā nosūtīt ziedojumu saņēmējiem, t. i. līdz Ziemassvētkiem. Kasieris ziņoja, ka dažas nodaļas iesūtot iemaksas bēru fondam pēc pašu nodaļu aprēķina, bet nevis pēc pieteiktā biedru skaita. Lai neciestu bēru fonda budžets, valde atkārtoti uzdod nodaļām iemaksas izdarīt pēc kasiera piesūtītajiem aprēķiniem. Vēl kabez valdes locekļiem piedalījās arī pulkvedis A. Silgailis no Halifaksas, nodaļu pārstāvji no Niagaras, St. Katarīnas, Bramptonas un Toronto nodaļām.

Sēdi atklājot, valdes priekšsēdis nolasīja DV Centrālās valdes, DV-ASV un konsula Tomsoņa apsveikumus sakarā ar DV dienām.

Valdes priekšsēdis ziņoja, ka ienācis pieteikums no trim nodaļām, kas nokārtojušas iemaksas Latviešu nacionālajai apvienībai Kanadā. Londonas nodaļa nokārtojusi par 86 biedriem, Niagara par 27 un Bramptona par 7 biedriem. Valde nolēma uzdot nodaļām pasteigties ar LNAK biedru reģistrēšanu.

Tālākos ziņojumos aprūpes nodaļas vadītājs lūdza apstiprināt viņa ierosinājumu Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akciju uzsākt ar 1. oktobri, lūdzot nodaļās savāktos ziedojumus iemaksāt KV kasierim līdz 10. decembrim, lai savāktās summas varētu laikā nosūtīt ziedojumu saņēmējiem, t. i. līdz Ziemassvētkiem. Kasieris ziņoja, ka dažas nodaļas iesūtot iemaksas bēru fondam pēc pašu nodaļu aprēķina, bet nevis pēc pieteiktā biedru skaita. Lai neciestu bēru fonda budžets, valde atkārtoti uzdod nodaļām iemaksas izdarīt pēc kasiera

KANADĀ

TORONTO

● 18. septembrī, plkst. 8 vakarā pilsētas valdes namā notiks pirmais šī rudens pavalstniecību iegušo tējas vakars. To rīko LNAK kopā ar igauņu nacionlo komiteju, un pieaicinātas DV, TLB, 1. ev.-lut. draudzes un sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas. Programmā dziedās vīru koris „Kalvis" Jura Dzeguzes vadībā, būs igauņu dziedātāja un dejotājas. Runās Edīte Haidere.

● Mācītājs A. Lūsis nokristīja Ilzi Asaru, Jāņa un Hertas meitiņu, Anitu Asju Grīnbergu, Ludviga un Lidijas meitiņu, Tamaru Aldu Krieviņu. Jāņa un Ģertrūdes meitiņu, Leonardu Intu Turķēvicu, Elmāra un Hermīnes meitiņu un Imanta un Ilgas Jaunkalnu dvīņu dēlus Viktoru un Robertu.

● Mācītājs A. Čops kristīja Robertu Aleksandru Veseli, Arvīda un Spodras dēliņu, Juri Arti Brammani, Arņa un Gunas dēliņu, un Pēteri Bernhardu Blatchinu, Teodora un Lauras dēliņu.

● TLT augstskola rīko kursus daiļamatniekiem pēc iepriekšējo gadu parauga. Kursantus lūdz pieteikties šā laikraksta birojā, tel. EM 8-0792, Toronto.

● Smagu satiksmes kļūmi, tomēr ar samērā laimīgām beigām, piedzīvojuši torontieši A. un I. Eņģeļi ceļā no Toronto pie radiem uz Ņūkastli Savienotajās Valstīs. Uz autoceļa netālu no Pitsburgas A. Eņģeļa vadītā mašīna, lai izvairītos no kāda nepareizā ceļa pusē atmugurisku no garāžas izbraukuša braucēja, iedrāzusies otrai automašīnai pakaļdaļā un apmetusies vtrīrākas reizes ripkī. A. Eņģelis izsviests no mašīnas uz ceļa un nesamaņā nogādāts slimnīcā, tāpat viņa līdzbraucēja. Abiem satriekts ķermenis, sagrūsti locekļi un konstatēti citi ievainojumi, kas tomēr nav pārāk bīstami. Eņģeļi ir pazīstamās sportistes — galda tenisa meistares Jaunzemas vecāki.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BARDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UZIŅS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. Ā. TUTERS, 603 Sherbourne St. tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1861.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr., tel. CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9542.

MONTREĀLĀ

Latvijas Amerikā pārstāvji

Iekasē abonēšanas maksu, pieņem jaunus abonentus un sludinājumus:

O. Zilkalna grāmatnīcā,
6715 Cote St. Luc Rd., Apt. 3.

Indriķis Skrastiņš,
7690-15 Ave. Ville St. Michel, P.Q. Montreal.

ĢENERĀLKONSULS
…r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
…VILIS TOMSONS
…l. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
…210 VICTORIA AVE, APT. 16

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
…VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

…LASĪTĀJU vēstules

ATKAL PĀRPRATUMI VAI NEZINĀŠANA

…atvijas Amerikā red.: LA ie…ekšējā n-rā vēstulē Nezināša… un pārpratumu lietā, turpinot …stāvēt Nasera vienpusīgo rīcību …ionālizējot Suecas kanāla s-bu, … Pelēcis operē ar savu kedivu…leiteru „teoriju", laikam jau ne…ādams faktu, ka Suecas kanāla …šanas līgumu, ko 1856. g. 5. jan… parakstījis Ēģiptes vicekara… parakstījis arī Turcijas sul…s, jo Ēģipte tanī laikā bija pē…is pārraudzībā. Tātad formāli …mam nav nekādas vainas, arī …s Nāsers šinī ziņā to nemaz ne…strīd.

…uecas kanāla rakšanu ierosinā… nodibināja attiecīgu sabiedrī… un rakšanas darbus vadīja …nču inženieris Leseps. Ka arī …glijas valdība būtu kaut kādā …dā piedalījusies tā rakšanas dar…, līdz šim to nezināju. No lekci… saimnieciskajā ģeogrāfijā man …niņā kas cits, proti, ka angļi ka… rakšanu ignorēja un nevienu …cas kanāla s-bas akciju kanāla …šanas laikā nenopirka. Tikai … tam, kad kanālis jau labu lai… darbojās, Dizraēli apķērās, ka …glija, nepiedaloties tā sabiedrī… izdarījusi aplamību. Viņš tad … paklusām atpirka visas Ēģip… piederošās kanāla akcijas, sa…ksājot 4 miljoni mārc. sterliņu. …tad, ka angļu vadība būtu vai…āma pie necilvēcīgās apiešanās … kedivu sadzīto ēģiptiešu racē…m, ja to V. Pelēcim pamatsko… stāstījis vēstures un ģeogrāfijas …olotājs, ko var secināt pēc viņa …gstāk minētā vēstulē teiktā, tad … būs pārpratums.

…Arī bez V. P. laipnā aizrādījuma …slīdz labi zinu attiecīgo līgumu …teikumus un vēl to, ka par kuģu …aukšanu cauri kanālim Ēģipte … kanāla s-bas saņem diezgan …āvu atlīdzību nodokļu veidā. Tā …g. gadā vien Nasera valsts kasē …ācis ap 18 milj. dolaru. Bet es …u arī to, ka mazvērtīgais zemes …urums, kurā izrakts Suecas ka…lis, vispār nesis lielu svētību kā …sas Ēģiptes, tā arī visas pasau… saimn. attīstībai. Saviem spē…m Ēģipte kanāli nebūtu izraku… vēl šodien.

…Nekādā ziņā nav atzīstams, ka … līguma pamatā kanālī ieguldī…s vairumā eiropiešu milzu līdzek…s 12 gadus pirms šī līguma ter…iņa notecēšanas, Maskavas ietek…ēts, Nasers vienkārši nacionāli…ijis, rīkojoties pēc komūnistu pa…uga — neatzīstot un, kur tas iz…vīgi, laužot starptautiskos līgu…us. Mēs taču dzīvojam tiesiskā …saulē, atzīstam un respektējam …gumus, un kāpēc V. Pelēcis do…ā, ka Naseram tas nebūtu vairs …dara, kaut gan 87 gadus Ēģipte …ecas kanāla līgumu atzinusi un …ā paredzētos noteikumus ievēro…si?

…Šķiet, viena lieta te nu ir pārāk …aidra: ja Kremlim nebūtu pa…ules iekarošanas plānu — nebū… arī Suecas krizes… Kremļa vī… veikli izmanto Nasera tuvredzī…u vai apmātību, lai arabus at…eltu no Rietumiem. Sagrābjot …vās rokās Vidējo Austrumu bagā…gos naftas avotus vai arī tikai …izspiežot svarīgo vēnu, pa kuru …nelnās asinis" plūst uz Eiropas …pniecības centriem, brīvās Eiro…s saimniecība sāks nīkuļot vai …t sabruks, sekos streiki un — …omūnistu apvērsumu speci darīs …avu. Uz Suecas kanāli no Ļenin…radas jau izbraukuši pirmie …remļa „loči". Tikko tie tur iera…sies — noteicēji par kanāli būs …remļa vīri.

… Lūk, V. Pelēča kgs, kurp ar savu …ikumīgo" Suecas kanāla s-bas na…onālizāciju Nasers ved brīvo cil…ēci! J. I. V., Toronto.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

…. septembrī Mednieku un makš-ķernieku internās sacīkstes un balle Saulainē.
…2. septembrī J. Niedras un P. Lielzuikas koncerts sv. Andreja baznīcā.
…. okt. TLSpK — TLB saviesīgs vakars, 62 Claremont St.
…. oktobrī Amerikas latviešu teātra Ceļojošā ansambļa viesizrāde.
…). oktobrī Mednieku un makšķernieku sezonas atklāšanas balle.
…. novembrī ALT Ņujorkas ansambļa viesizrāde.
…. nov. TLB — TLSpK Mārtiņu vakars Columbus zālē.
…0. novembrī Latviešu saimnieciskо darbinieku apv. gada svētki.
…1. dec TLB — TLSpK Jaungada sagaidīšana Columbus zālē.

PĀRI VISAM - DARBS

V. Nollendorfs — Amerikas latviešu jaunatnes apvienības jaunais priekšnieks

ALJA's 5. kongresā Čikāgā pulcējās 126 delegāti no visām Savienotajām Valstīm, bez tam daudzi jauniešu simti, kuru vēlēšanās bija sastapties, pārrunāt dažādas jauniešu problēmas un pabūt kopā. Kongresā valdīja spirgts gars, līdzi darbojās visi, un malā stāvētāju nebija. Vecā paaudze atviegloti nopūtās — kad mēs noiesim malā, būs darba turpinātāji. Liels biedriskums un draudzība valdīja jauniešos, un arī no tā varbūt viens otrs ko mācījās. Tiltu starp paaudzēm pārmeta un tas celts uz stingriem pamatiem.

Pēc svētku rīcības komitejas vicepriekšnieka V. Muižnieka ievadvārdiem, kongresu atklāja ALJA's priekšsēdis K. Sventeckis, norādot, ka jaunatnes darbs turpināsies, kamēr vien būs pati jaunatne. Cik stipra ir jaunatne, tik stipra ir latviešu tauta. Arī tā jaunatnes daļa, kas mīt dzimtenē, zina, ka trimdinieku jaunatnes sirdis ir ar viņiem.

Kongresa dalībnieki, atceroties jauniešus, kuri par mūsu valsti nolikuši galvas vai smok verdzībā, uz mirkli vienojās klusuma brīdī. Tad kongress sāka darbu. Sveicienus no Kanadas latviešu jauniešiem nesa T. Kronbergs. Vicepriekšsēdis P. Freivalds ziņoja par parakstu vākšanas akcijas rezultātiem — savākti pavisam 4926 paraksti. Iesniegšanu izdarīs ALJA's valdes locekļi kopā ar Latvijas sūtni Vašingtonā prof. Spekki 18. novembrī. Vicepriekšsēdis V. Muižnieks runāja par nepieciešamību informēt vecāko paaudzi par jaunatnes darbu. Viņš citēja vairākas vecāku vēstules, kurās tie saka: **„Vecuma dienās cilvēks ir laimīgs, ka jaunatne ļauj iet ar to kopā.** Veco un jauno problēmas atrisinājums ir — atrast darbu vecajiem jauno vidū. Tauta, kurai tāda jaunatne, nav iznīcināma." M. aicina pulciņus informēt sabiedriskos darbiniekus un vecākus par jaunatens darbu, piesūtot tiem biletenus.

Svinīgs mirklis pārtrauc kongresa darbu — zālē ierodas DV Goda prezidijs ar leģendāro cīņu vadoni kpt. Ž. Butkusu priekšgalā, lai apsveiktu jauniešus. Kpt. Butkus jauniešiem novēl labu saprašanos un sekmes turpmākā darbā, pēc kam jaunieši, kājās piecēlušies, ilgi sumina Butkusu, maj. V. Hāzneru, rīcības komitejas pr-di A. Vanagu un goda prezidija locekļus.

Kongresa turpmākajā darba gaitā nodaļu vadītāji sniedz ziņojumus par darbu uz vietām, tāpat atsevišķo nozaru vadītāji sniedz pārskatus par nozaru darbību.

J. Klimanskis narāda, ka jaunieši nav sanākuši kopā, lai gaustos par zaudēto un bijušo, bet gan lai plānotu nākotni.

V. Nollendorfs ziņo par jaunatnes žurnālu „Jaunā gaita". Pašākumam sekmes ir labas, raksti ienāk, bet pagaidām žurnāls vēl sevi uzturēt nevar, kāpēc jāmēģina pavairot abonentu skaits. Pēc Nollendorfa norādījumiem ziņojumus sniedz vēl vesela virkne jaunatnes darbinieku.

Kongresa otrajā dienā jaunieši pulcējās īsā svētbrīdī, kuru vadīja cand. theol. Vilis Vārsbergs, bet ar dziesmām kuplināja Biruta Šmite.

Pēc mandātu komisijas papildus ziņojuma sākās ALJA's priekšsēža, vicepriekšsēža, valdes, revīzijas komisijas un goda tiesas vēlēšanas.

Par ALJA's priekšnieku nākamajam gadam ievēlēja līdzšinējo apgāda nozares vadītāju V. Nollendorfu, par vicepriekšsēžiem — austrumu apgabaliem — Juri Jaunzirānu, vidējiem L. Streipu, rietumu — G. Ābolīņu. ALJA's jaunajā valdē iegāja P. Freivalds, J. Peniķis, K. Zobs, I. Gaide, U. Grava, J. Klimanskis, H. Atoms, J. Bieķēns un Ed Sprūde. Revīzijas komisijā — V. Muižnieks, A. Osis un I. Upmane. Goda tiesā — Velta Muižniece, V. Kukainis un M. Freivalde.

V. Nollendorfs īsā uzrunā izsacīja pateicību K. Sventeckim par padarīto darbu. Draugi K. Sventecki dēvējot par Konstantīnu Lielo, un jāsaka, ka līdzšinējais priekšsēdis ALJAs darbu tiešām nostabilizējis un ievadījis pareizā gultnē. Visu jauniešu mērķis arī turpmāk paliek negrozīts — darboties Latvijai. Pēc uzrunas jaunais ALJA's priekšsēdis ierunāja skaņu lentā uzrunu jaunatnei okupētā Latvijā, kuru noraidīs „Amerikas Balss" raidītājs:

„Mīļie draugi tālajā dzimtenē! ALJA,s kongress, kas šogad sanāca Čikāgā, man parādīja lielu godu, ievēlot par savu priekšsēdi. Ceru darbu veikt tā, lai visu mūsu nākotne būtu gaišāka un brīvāka. Arī šeit trimdā mūsu mērķis ir — augt Latvijai. Līdzšinējais priekšnieks K. Sventeckis nu iegājis vecajo rindās. Viņš mūsu ideālus nesīs tālāk vecajo organizācijās. Mūsu galvenais mērķis ir strādāt jums, lai kādreiz mēs visi piedzīvotu dienu, kad Latvija atkal būs brīva. Mēģināsim būt pazemīgi un darbīgi, darot visu, kas nepieciešams Latvijas atbrīvošanai. Jūs tur apspiež un tirannizē, mūs vilina ar draudzību. Bet varat būt droši, arī Amerikā aug latvieši jaunajai Latvijai!"

Kanadas jauniešu apvienības priekšsēdis T. Kronbergs īsā referātā visai kodolīgā veidā izteica jaunatnes prasības vecākai paaudzei. Jaunatnei jādod ik ceturtā vieta sabiedriskā darbā, nevis tikai vietu ierādīšanas un krēslu bīdīšanas darbi. Tāpat jaunatnei jau šodien jāzina Latvijas nākamās valsts iekārtas plāns, lai zinātu tai gatavoties. Uz nedemokratisku Latviju lielais jauniešu vairums atpakaļ nebrauks. No otras puses jāizvairās no agrāk izdarītām kļūdām un nevarīgas, gļēvas valsts vadības. Jaunatne ir sagatavota darbam un nebaidās to veikt.

T. Kronberga referāts radīja lielu ievērību kā delegātos, tā arī klausītājos, un jāuzskata par vienu no visnopietnākiem kongresa sniegumiem. Tanī aizskartās problēmas nodarbinās kā jaunos, tā vecos vēl ilgi pēc kongresa.

Kongresu noslēdzot, delegāti pieņēma sekojošas vadlīnijas turpmākam darbam: 1) Vissvarīgākais uzdevums arī turpmāk ir jaunatnes saglabāšana Latvijai. 2) Svarīgs pienākums ir latviskās kultūras saglabāšana un jaunrades darbs. 3) Nopietna vērība piešķirama sadarbībai ar citām organizācijām, arī svešzemju. Par ALJA's jaunbiedriem nolēma uzņemt jauniešus jaunākus par 14 gadiem.

Pieņēma veselu virkni rezolūciju, no kurām svarīgākās: 1) aicinājums jauniešiem piedalīties latviešu skolu darbā, 2) atzīt Brīvās pasaules latviešu apvienības lielo nozīmi un vēlamību, 3) ļaut vecākai paaudzei ieskatīties jauniešu problēmās.

Kongresu slēdz bij. ALJA's pr-dis K. Sventeckis, norādot, ka ar padarīto visi var būt apmierināti.

Paralēli ar pārējiem sarīkojumiem bija apskatāma arī jauno mākslinieku grupas gleznu izstāde, kuru atklāja maj. V. Hāzners. Žūrijas komisijā darbojās māksl. J. Kalmīte, P. Rožlapa un E. Strautmanis.

K.

Dzīvīte, dzīvīte…

Ņūdžersijā, Pasaikā, Grīszakanu ģimenē izcēlās tāds tracis, ka kaimiņi atsauca policiju. Poņa Tamara kārtības sargiem paskaidroja: „Polijā es strādāju kā zirgs, mans vīrs pūtās. Vācijā es strādāju kā zirgs, vīrs dīkdienoja. Bet kad mēs atbraucām uz Ameriku, es redzēju, ka te vīriem jāuztur savas sievas. Un tas bija mūsu nesaskaņu sākums!"

Jā, Amerika samaitājusi arī ne vienu vien no mūsējām. Slikti piemēri bojā labus tikumus: arī mūsējo vīriem pamazām jāsāk piepalīdzēt mājsolī, kad vecā, labā Eiropā pa to laiku varēja paslaiņīties.

⁂

„Kad vīrs ir nespējīgs valdīt savu sievu un savu māti, viņš ar lielu prieku mēģina valdīt pasauli!" Čikāgas magazīnā sūdzas dzejniece un publiciste Ellena Stīvensone. Uz ko tas zīmējas, to viegli noprast, jo Ellenas kundze ir ASV demokratu kandidāta prezidenta amatam Adlaja Stīvensona šķirtā sieva.

Jā, vīriešu liktenis ir mierīgi paciest esošo un bijušo sievu poētiskos protestus. Kurā mājā tas ir citādi?

⁂

Kāds Toronto latviešu makšķernieks bija pats pagatavojis jauku zivju izceļamo tīkliņu. Draugs, to apskatījis un darbu salielījis, jautājis, kā viņš to veicis?

„Pavisam vienkārši," smaidot paskaidroja zvejnieks, „ņem tik čupu caurumu un sasien tos kopā ar auklīņu!"

Tātad tieši tāpat, kā mūsu politisko partiju biedru vervēšanas tīkli, kas arī sastāv tikai no caurumiem, kuŗus satur vārdi…

⁂

Kad tēlniekam Mercam kāds tautietis, sajūsmināts par viņa darinājumiem, jautājis, kā viņš radot savus brīnišķos darbus, mākslinieks rezignēti paskaidrojis: „Es paņemu koka gabalu, un visu, kas nav vajadzīgs, ar kaltiņu nošķeļu nost!"

Ja mēs savā sabiedriskā dzīvē darītu tāpat, un visu nevajadzīgo atmestu (klišejiskas frazes, mākoņu stumšanu, pasaules lāpīšanu un liekvārdību), labāk sekmētos konstruktīvais darbs!

Taurus.

Nupat iznākusi un tuvākās dienās apgāds sāks izsūtīt visām grāmatnīcām

ANTONA RUPAIŅA
MĀRA MOSTAS
III grāmatu
(Pēteris Miglenieks)

Grāmata lielā formātā — 510 lpp. Cena $5.00 (skaisti iesieta, ar J. Soikāna vāka zīmējumu).

Tiem, kas iepriekš pasūtina un iemaksā tieši apgādam, grāmata tiek izsūtīta par $4.00 (iesieta).

Dabūjami arī lielā kapitāldarba pilni komplekti (visas trīs grāmatas) MĀRA MOSTAS I; II; III (iesietas) kopā par $12.00, bet iepriekš iemaksājot — par $10.00.

Jāņa Šķirmanta apgāds,
2415 S. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. U.S.A.

JAUNIEŠU IESVĒTE BRAMPTONĀ

1. r. no kreisās: Ezīte Dzidra, Ezīte Ina, māc. A. Briedis, Peni e Aina. 2. r. no kreisās: Zariņš Elmārs, draudzes priekšnieks E. Plūdums, Zariņš Imants.

SPORTS, CEPURES UN POLITIKA…

KRIEVU NEDIENAS AR MODERNĀM CEPURĒM

Vēstule no Londonas

Angļu un krievu tuvināšanās programmas ietvaros Londonā pag. nedēļā ieradās 56 krievu sportistu lielā olimpiskā komanda, lai sacenstos ar Lielbritanijas olimpiskās komandas locekļiem pirms olimpiskajām sacīkstēm. Viena no PSRS olimpiskās komandas uzvaras kandidātēm bija 27 g. v. un 210 mārc. smagā vieglatlēte Ņina Ponomareva — 1952. g. pasaules olimpiādes meistare sieviešu diskā. Nabaga Ņinai kapitālistiskās pasaules kārdinājumi tomēr izrādījušies par tik vilinošiem, ka viņa iekrita grēkā.

Ņina kādā pēcpusdienas pircēju drūzmā bija iemaldījusies Londonas centra lētākajā C&A modes preču veikalā, kur viņai bija varen iepatikušās Parīzes „bekerzeļļu beretes." Daudz nedomādama, Ņina paslepeni bija 5 jaukas pasteļkrāsas beretes sev tad nu arī pievākusi, Zādzību pamanīja divas veikala detektīves, kas aizturēja olimpisko čempioni, kad tā mēģināja atstāt veikalu. Līdz krieviski runājošā angļu policista atnākšanai veikalā notika pavisam neolimpiska spēkošanās par uzjautrinājumu publikai. Čempioni aizveda uz policijas iecirkni, kur drīzi ieradās PSRS ģenerālkonsuls Starcevs, kas apsolījās ar Ņinu ierasties otrā rītā tiesā, kādēļ policija vainīgo atsvabināja bez drošības iemaksas.

Ceturtdien, 30. augustā, Ņinai vajadzēja stāties Malboro tiesas priekšā, bet neieradās ne viņa, nedz padomju ģenerālkonsuls. Kad policija velti izmeklējās čempioni gan pa padomju vēstniecību, gan konsulātu ,gan viesnīcu, kur krievu sportisti apmetušies, maģistrātūras tiesnesis izdeva pavēli viņu arestēt. Bet tā kā Ņina droši vien atradās padomju vēstniecības namā, kas bauda diplomātisku neaizkaramību, tad pavēles īstenošana Skotland Jardam bija neiespējama. Bejvotera viesnīcā čempione vairs nav manīta, un krievu ģenerālkonsuls savu džentlmenisko solījumu policijai ierasties ar Ņinu tiesā nav varējis turēt, jo padomju čekas pilnvarotam Padomju vēstniecībā bijušas citas pavēles. Meitene, kas uzvarēja diskā, zaudēja niecīgu modes cepurīšu dēļ.

Nevienai filmu zvaigznei šeit nav veltīta tik liela ievērība kā Pad. Savienības diska rekordistei Ņinai Ponomarevai. Bet viņas dēļ tika atceltas arī sporta sacīkstes, tiek draudēts ar „auksto karu" un ārpolitiskiem sarežģījumiem. Kā tad tas viss sākās? Kādēļ tik slavena rekordiste kuŗai naudas esot bijis diezgan, tik nesmuki apzagās? Un kādēļ gan Pad. Sav. sūtniecība tai deva padomu neierasties tiesā? Šie jautājumi nodarbina visas Londonas avīzes. Krievi šo savas sportistes zādzību nosauca par netīru provokāciju no kapitālistu puses un pieprasīja sūdzību atcelt, kas, diemžēl, demokratiskā valstī nav iespējams. Pēc tam, kad šī prasība tika noraidīta, visi sportisti atteicās startēt, to starpā arī mums pazīstamais latvietis Grigalka, kurš tagad kļuvis par krievu.

Ņina Ponomareva Londonas veikalā nozaga tikai 5 cepures par £ 1.12.11, un šī niecīgā nodarījuma dēļ Lielbritanijas ārlietu ministrijā radies milzīgs akšu kalns: Cepuŗu nozagšana Oksfordas ielas veikalā; krievu mēģinājums Ņinočku dabūt ārā no Anglijas; Pad. Sav. izspiešanas mēģinājums — ar Ārlietu ministrijas starpniecību atcelt sūdzību; nopietni draudi angļu-krievu attieksmēm un negaisa mākoņi pie saulainajām „koeksistences" debesīm.

Kamēr Rietumu prese šai cepuŗu zādzībai pieiet ar zināmu ironiju, Pad. Sav. raidītāji un laikraksti ar „Pravdu" priekšgalā saceļ veselu sašutuma vētru. Labi informētas angļu aprindas apgalvo, ka abu ārlietu ministriju starpā apmainītās notas esot rakstītas daudz „spēcīgākā valodā", nekā tas bijis „labā onkuļa" Džo naida kampaņas laikā. Bet kādēļ šādi uzbrukumi Lielbritanijas valdībai, kādēļ „Pravda' šo „netīro provokāciju" pieraksta valdībai? Valdība taču nebija tā, kas cēla apsūdzību pret Ņinočku, valdība nebija tā, kas šo ievērojamo sportisti piekēra zādzībā. Ārlietu ministrijas pārstāvis ar ironiju paskaidro, ka varbūt Maskavā valdība nosaka likumus, bet Anglijā valdībai nav tiesības likt policijai un tiesai noklusēt kriminālu noziegumu. Kas būtu noticis, ja Ņinočka būtu ieradusies tiesā un tikusi tiesāta, Šis būtu bijis viņas pirmais noziegums, viņai klāt esot bijusi lielāka naudas summa un viņa neprotot angliski — skaidrs, kaut arī viņa tiktu apcietināta uz ielas, kaut arī viņa nemaz nav gatavojusies maksāt — tiesnesis noteikti būtu mēģinājis darīt visu, lai Ņinočkai būtu jāmaksā tikai £ 1.12.11 un varbūt pieci šiliņi tiesas izdevumu. Tagad viss ir kļuvis savādāki, un ceļa atpakaļ vairs nav. Kādēļ krievi izdarīja šo muļķību un deva vielu sensāciju rakstiem? Kādēļ tieši šī sīkā atgadījuma dēļ lika atcelt divu dienu sporta sacīkstes White City? Uz šīm sacīkstēm gatavojās ne tikai Londona, bet visa Anglija. Visas ieejas kartes jau nedēļu iepriekš bija izpārdotas, un ar šo sacīkšu atcelšanu radīja rīkotājiem 25.000 mārc. zaudējumus. Šī „provokācija", apgalvo krievi, esot izdarīta tādēļ, ka Ņinočka noteikti būtu uzvarējusi — par to pat nevienam anglim neesot bijis ne mazāko šaubu. Solidārizējoties ar Ņinu Ponomarevu, visa padomju vienība atteicās piedalīties sacīkstēs un atgriezīsies Padomju Savienībā.

Ko nozīmē šie sausie vārdi tūkstošiem skatītāju, kuri bija priecājušies uz spraigajām sacensībām, to tikai var saprast tas, kas pazīst angļu sporta entuziasmu. Bet šī padomju rīcība ir devusi kaut ko citu — tā angļu sporta draugiem, kas bieži vien neko nezina un nesaprot no politikas un kas nevēlas dzirdēt nekā ļauna par labajiem Kremļa dvīņiem ,atvērusi acis. Tie nu saprot, ka Padomju Savienībā valda policijas vara, ka valdība var noklusēt un piedēvēt noziegumus pēc vajadzības. Šis gadījums liek atcerēties kādu citu notikumu 1936. gadā Berlīnē, kad Hitlers paziņoja, ka olimpiskās spēlēs nedrīkst piedalīties žīdi. Arī viņš, tāpat kā Kremlis, mēģināja sportu savīt ar politiku, bet piedzīvoja bēdīgas beigas. Angļu sporta draugi ir pārsteigti, tie nekad nav varējuši iedomāties, ka sports savienojams ar politiku, tie nav varējuši iedomāties, ka viņus tā var apvainot — apvainot, sakot, ka viņi nav sportiski, ka viņi „izveidojuši netīru provokāciju", lai Ņinočka nevarētu piedalīties sacīkstēs. Anglim var teikt — viņš ir kapitālists, reakcionārs, koloniālisma politikas piekritējs, un viņš varbūt mēģinās jums pierādīt, ka tas tā nav, un tas notiks ar smaidu, bet ja viņam

(Nobeigums 4. lpp.)

EIROPAS TAUTU FOLKLORAS NEDĒĻA NEUŠTADTĒ PIE BALTIJAS JŪRAS

Folkl. nedēļā, kas šogad notika augusta sākumā, 16 Eiropas tautas ar 32 grupām draudzīgā pulkā demonstrēja savus tautas tērpus, dziesmas, dejas un paražas. Plašās tribīnes un zāles pildīja apkārtnes iedzīvotāji, skolu jaunatne, vasarnieki no lielpilsētām, kas šeit jūrmalā pavadīja savu atvaļinājumu, un daudzie caurbraucēji ceļā uz Rietumeiropu un Skandināviju. Šīs nedēļas raibo gaitu pārraidīja vācu televīzijas raidītāji, uzņēma kino nedēļas apskatiem un Hamburgas Kaiser-Film krāsu kultūrfilmā „Kaut kur Eiropā…" Pat angļu avīze „The Times" bija ievietojusi, kā vienīgo attēlu, latviešus.

Latviešus šajā Eiropas tautu folkloras nedēļā trešo reizi pārstāvēja latviešu biedrības Hamburgā tautas deju kopa un koris A. Jageres un diriģenta A. Cipuļa vadībā.

D. Tomsons.

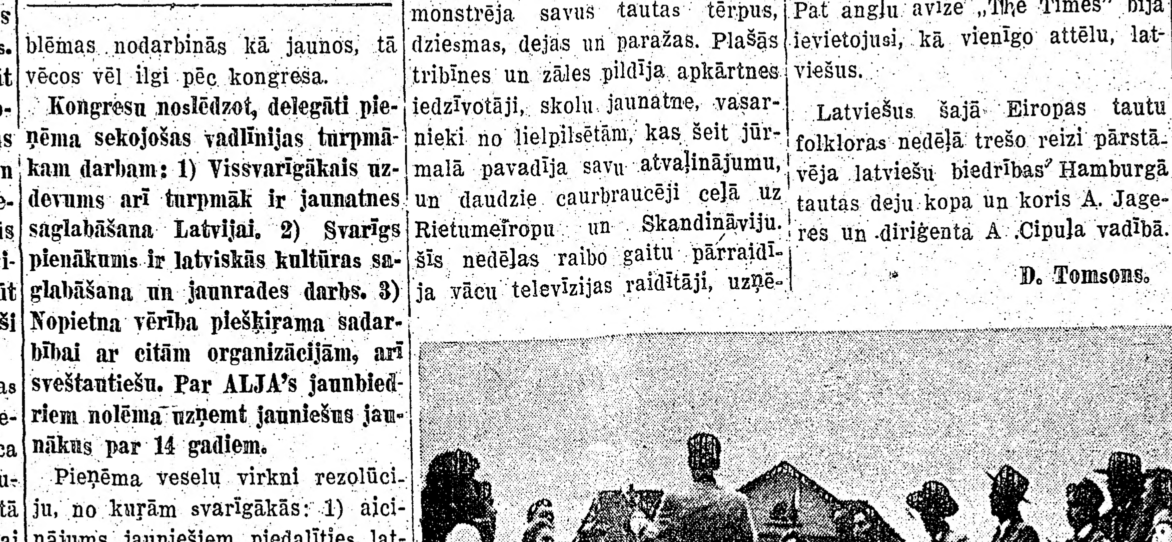

Attēlā latvieši svētku laukumā pirmajā vakarā. Koris dirig. A. Cipuļa vadībā dzied Lokatiesi mežu gali.
Foto D. Tomsons.

PĀVESTA PIJA 12. SVĒTĪBA LATVIEŠIEM

BĪSKAPS J. RANCĀNS LATVIEŠU KATOĻU GADSKĀRTĒJĀ KONGRESĀ TORONTO

Kongresu ievadīja sestdien, 1. sept., pl. 11 ar dievkalpojumu Sv. Miķeļa katedrālē, to noturēja pats bīskaps. Pēc tam viņš īsā sprediķī norādīja uz ticības un tēvijas mīlestības lielo nozīmi un nodeva kongresa dalībniekiem un Kanadas latviešiem pāvesta Pija XII svētību. Pl. 12 notika kongresa svinīgā atklāšana, kurā piedalījās ap 70 no 90 ievēlētiem delegātiem, kā arī daudz viesu. Uz atklāšanu ieradās bīskaps Rancāns ar vairākiem priesteŗiem, kā arī Toronto kardināla Mac Guigana pārstāvis V. E. bīskaps Allens.

Pēc LKKCK priekšsēža J. Niedras īsa augsto viesu apsveikuma kardināla svētību un sekmju vēlējumus nodeva bīskaps Allens. Pēc tam sekoja V. E. bīskapa J. Rancāna norādījumi un vēlējumi Kanadas latviešu katoļiem un visai latviešu sabiedrībai. Bīskaps savā runā raksturoja mūsu laikmeta politiskās pretešķības, mūsu baznīcas — Kristus mācības iemiesotājas — traģisko cīņu ar mūsdienu plaši izplatīto materiālismu. Viņš secināja, ka tikai cilvēku ticība Dievam, mūsu labie darbi, savstarpējā saticība un mīlestība var glābt cilvēci no tālākas katastrofas. Mums godīgi jāpilda katram savs darbs, vecākiem jārūpējas par labu bērnu audzināšanu un visiem kopā jāstrādā savas tautas un dzimtenes labā.

Abiem bīskapiem pateicās prāv. Dr. B. Kokins. Pēc tam plašāku apsveikuma runu teica Ontario advokātu padomes vicepriekšsēdis adv. Melonijs (Maloney), objektīvi un lietišķi raksturojot vecāko grupu — franču un angļu, kā arī pārējo tautību nozīmi Kanadas nacionālās un kultūrālās dzīves veidošanā. Kongresu un Viņa Ekselenci tālāk sveica un sekmes novēlēja LNAK priekšsēdis A. Svenne, no lietuviešu organizācijām Dr. Gutavskas, DVKV priekšsēdis V. Mukts, Latv. dem. partiju biroja pr-dis agr. J. Lejiņš, LPB Kanadas kopas pr-dis Dr. H. Tichovskis, Toronto Latv. b-bas pārst. B. Senkeviča, Lacuanias pārstāvis J. Grodnis un Stud. b-bas Dzintars pārst. A. Caune.

Par kongresa darba sēdes vadītāju ievēlēja Jāz. Grodni, par vicepriekšsēžiem J. Vilcānu un A. Budži, par sekretāriem V. Koroļkeviču un A. Gertmani.

Par centrālās valdes darbību plašāku ziņojumu sniedza priekšsēdis J. Niedra un prāvests Dr. B. Kokins. Centrālā valde noturējusi darbības gadā 6 sēdes un vairākas citas paplašinātas sanāksmes, kurās apspriestas latv. katoļu kultūrālā un sabiedriskā darba problēmas, kā arī vienību darba aktivizēšana un saskaņošana. CV darīja visu iespējamo labu un draudzīgu attieksmju izveidošanai ar pārējām latviešu organizācijām, kā arī ar cittautiešu katoļu sabiedrību. Notecējušā gadā Kanadas latv. katoļu saime bijusi ļoti rosīga gan savu vienību darbā. gan arī atsaucībā kopīgiem latv. pasākumiem kult.- sabiedriskā darbā un palīdzības sniegšanā. Ar labiem rezultātiem darbojas LKKCK koris agr. V. Rundāna vadībā, kas ar savu uzstāšanos gan latviešu, gan kanadiešu sabiedrībā, sagādā labu propagandu latviešu un Latvijas vārdam. Notikusi rosīga informācijas un domu apmaiņa ar citu zemju latv. katoļu organizācijām. Izveidotas labas attieksmes ar Kanadas katoļu baznīcas autoritātēm, kas sniegušas mums morālo un materiālo atbalstu. CV un vienības iespēju robežās atbalstījušas grūtdieņus, slimos vecākos un studentus.

CV un vienības sekmīgi sadarbojušās ar citām latviešu organizācijām un tā kā LNAK beidzot ievērojusi mūsu viedokli statūtu grozījuma projektos, mums paveŗies ceļš sadarbībai ar latv. centrālo organizāciju, kuplā skaitā iestājoties par biedriem LNAK.

Pēc tam sekoja vienību ziņojumi. Pie **Toronto** vienības pastāv Nekustama īpašuma, Pašpalīdzības un Bēru fondi. Pēc vienības locekļu pārreģistrēšanas Toronto varētu būt pie 400 katoļticīgo latviešu. Vienības valde sarīkojusi vairākus referātu, kultūrfilmu un saviesīgus vakarus. Dievkalpojumi notiek mēneša otrā svētdienā. Šovasar sarīkots svētceļojums uz Midlandi. Salaulāti 6 pāri un kristīti 8 bērni.

Montreālas vienībā uz š. g. 1 aprīli bijuši 211 locekļi, iecelojuši 15, dzimuši 3 un aizbraukuši citur 3. No 12 dievkalpojumiem 2 bija saistīti ar latv. nacionāliem sarīkojumiem. Pie vienības pastāv Sv. Rožukroņa pulciņš, koris un citi pasākumi, noturētas rekolekcijas un citādi aktivizēta garīgā un kultūrālā pašdarbība. Montreālas vienība ļoti aktīvi piedalījusies kopējo latv. sarīkojumu organizēšanā un latviešu nacionālās lietas propagandēšanā, trūcīgo tautiešu un dažādu kult. pasākumu Montreālā atbalstīšanā. Ļoti rosīga bija Dāmu komiteja.

Hamiltonas vienībā reģistrēti 117 locekļi, tās priekšsēdis ir J. Gaidulis. Turpināts iespēju robežās kult. un sabiedriskais darbs, gan atsevišķi vienības ietvaros, gan sadarbībā ar citām latviešu organizācijām.

Londonas vienība tekošā gadā veltījusi vēl vairāk vērības garīgās dzīves celšanā un izkopšanā. Prāv. S. Mozgas vadībā noturēti 30 dievkalpojumi, rīkotas rekolekcijas, izplatīts baznīcas biļetens. Londonā dzīvo 76 tautieši; 2 dzimuši, 1 pāris salaulāts. Draudze aktīvi piedalās latviešu sarīkojumos un rīko ik gadus 15. aug. t. s. Aglonas Dievmātes svētkus. **Bramptonā** dzīvo 47 latviešu katoļi un tie aktīvi piedalās gan pašu, gan Toronto latviešu kult. - sabiedriskā dzīvē. **Otavā** gan ir maz latv. katoļu, bet tur nozīmīgu latviešu nacionālo darbu veic mag. iur un phil. B. Čevers. **Vinipegā** dzīvo apm. 30 latviešu katoļu, arī tur vienības valde ir ļoti rosīga. Bez tam dažas latv. katoļu ģimenes dzīvo vēl Vindzorā, Niagarā, Čatamā, St. Katerīnās u.c.

Centrālajā valdē turpmākajam gadam ievēlēja Jāz. Grodni (priekšsēdis), B. Čeveru un A. Budži (pr-ža vietnieki), Dr. E. Upenieku, J. Blusanoviču, V. Mileiko un T. Pulsānu. Kandidātos A. Gertmanis, V. Koroļkevičs un S. Lācis. Revīzijas k-jā ievēlēja A. Civzeli, J. Vilcānu un P. Ertu J. Niedra no kandidēšanas šogad atteicās.

Pārrunājot turpmāko darbību, nolēma izveidot ciešāku sadrabību ar LNAK, kā arī vienībām uz vietām turpināt aktīvu sadarbību un darīt iespējamo vispārējā latviešu kult. - sabiedriskā darbā, veicināt katoļu literātūras izplatīšanu latviešu valodā, vākt ziedojumus un atbalstīt trūcīgos, un citādi aktivizēt latv. katoļu un viņu organizāciju darbību. Pārunāja arī eventuālo centrālās organizācijas nosaukuma grozīšanu. Pēc kongresa noslēguma sv. Miķeļa katedrāles draudzes zālē notika saviesīgs vakars ar programmu.

Svētdien, pl. 10 rītā Newmann kluba baznīcā notika svinīgs dievkalpojums, ko celebrēja V. E. bīskaps J. Rancāns, izdalija komūnijas un iestiprināšanas sakramentu un teica piemērotu sprediķi. Viņam asistēja 4 priesteri, dziedāja koris dir. V. Rundāna vadībā. Baznīca bija pārpildīta līdz pēdējai iespējai. Svētdienas pievakarē un vakarā Viņa Ekselence pie kafijas tases satikās un pakavējās pārrunās gan ar Toronto katoļu draudzes locekļiem, gan citiem latviešu sabiedrības pārstāvjiem. Pirmdien rītā bīskaps devās atceļā uz Grand Rapidiem, kas ir viņa pastāvīgā dzīves un darba vieta.

ŅUJORKAS CHRONIKA

● Šogad Ņujorkas akadēmisko organizāciju rīkotās Latvijas universitātes gada svētku svinības notiks 20. septembrī Jeger House telpās (pie Lexington Ave. un E. 85. ielas). Sarīkojumā paredzētas studentu organizāciju vadītāju uzrunas, svētku akts, priekšnesumi un saviesīgs vakars ar deju.

● Ņujorkas latviešu studentu biedrības 6 biedri šogad vietējās koledžās ieguvuši bakalaura gradu. Biedrības gadskārtējā vasaras izbraukumā piedalījās kupls biedru un interesentu skaits. Pamatojoties uz biedrības pilnsapulces lēmumu, valde no biedrības izslēdza 11 biedrus, biedru naudas nemaksāšanas dēļ. Biedrība joprojām ir lielākā studentu kopa brīvajā pasaulē.

VAJADZĪGI
KRĀSOTĀJI
AR PRAKSI
Zvanīt vakaros:
WA 4-3533,
prasot pēc Lagzdiņa.

Mūsu pārstāvis Čikāgā
K. F. ĶEZBERS,
2637 W. Potomac Avenue,
Chicago 22, Ill.,
tel. Brunswick 8-8681,
pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

JAUNĀS LATVIEŠU „FILMU ZVAIGZNES"

Baīalo 29. augustā notika parādes gājiens pa Main ielu, kurā daudzo tautu, orķestru un dejotāju pulkā bija arī latvietes savos tautiskajos tērpos, izpelnoties visu fotografu un filmu operātoru uzmanību. Šo parādi ar Internacionālā institūta atbalstu organizēja lielā Cineramas filmu sabiedrība un interesantākos gājiena dalībniekus filmēja no visām pusēm. Uzņēmumā latvietes pēc filmēšanas: S. Tūbele, M. Pierena, V. Alka, S. Ukina un S. Sandere. J. Liģera uzņēmums.

7.500 dolaru par vēderā atstātu operācijas dvieli

ASV karavīru Arturu Džefersonu 1945. gadā operēja Fort Belvuār slimnīcā Virdžinijā. 1946. gadā, izstājoties no armijas, viņa veselības stāvoklis bija tik launs, ka ārsti viņu par jaunu nolika uz operācijas galda. Chirurgs atrada Džefersona vēderā 2 un pus pēdas garu armijas medicīniskā korpusa dvieli. Cietušais iesūdzēja armiju tiesā. Pēc gadiem ilgas gaidīšanas, ASV Senāts pieņēmis likumu, ka Džefersonam izmaksā 7.500 dolaru lielu kompensāciju par armijas ārsta likteņīgo aizmāršību.

A. SILAVS

Kungu un dāmu drēbniecība Tīra, krāso. Par pazeminātām cenām. Garantēts darbs.
115 DUNDAS St., E. Toronto,
Ple Parliament St, tel.EM 4-0089

JAUNI ATKLĀJUMI PAR VECĀ KREMĻA VALDNIEKA NĀVI

JO VAIRĀK CHRUŠČEVS RUNĀ, JO VAIRĀK RADA AIZDOMAS

Ņujorkas Taimsā ilggadīgais pārstāvis Moskavā Salsberijs domā, ka jā, jo tas bijis vienīgais ceļš, kā īsi pirms Staļina nāves. Padomju stāba priekšnieki tā viegli, bez svarīga iemesla nemainās un neizgaist. Desmit dienas pēc Sokolovska stāšanās amatā, Staļins jau bija zārkā, bet maršals Žukovs, ko Staļins bija izsūtījis trimdā uz provinci, stāvēja vāģētājos.

Laikam taču bija pienācis brīdis, kad sarkanarmijas vadība vairs neuzticējās diktātoram un pirmais šaha vilciens bija stāba priekšnieka amatā iedabūt savējo vīru. Chruščevs savā „slepenajā runā" pēdējā kompartijas kongresā lieliski atklāj, kādas bailes un sazvērestības rēgi tolaik valdījuši Kremlī: lielākās bailes bijušas vīros Kremlī nekā apspiestajos ārpus tā. Chruščevs atklāti apliecināja, ka Staļins esot gribējis atsvabināties no visiem vecajiem Politbiroja darbiniekiem. Pēc 19. kongresa privātā sarunā ar kompartijas centrālkomitejas locekļiem Staļins draudējis Mikojanam un Molotovam un Vorošilovu nosaucis par britu spiegu. Bulgāņins apgalvo, ka ejot audiencē pie Staļina, viņam bijusi sajūta, ka šī varbūt ir arī pēdējā. Staļins draudējis valsts drošības ministram Ignatjevam, ka saīsinājot viņa kaklu, ja tam nebūs uzgalda atzīšanās protokoli no „ārstu puča" dalībniekiem. Tas bija pierādījums, ka arī Berija dienas bija skaitītas. Vecie partijas biedri pazina St. itin labi. Cik reižu viņš tiem nebija uzbrēcis, lai skatās acīs, kādēļ sēž patālu nost u. t. t. Bieži viņus tirannizējis: „Par ko tev bailes? Domā, ka tev beigas? Nebīsties, šodien es nevienu nenošaušu!" Staļins dusmu brīžos bijis bīstamāks par kobru, to zinājuši visi viņa līdzstrādnieki, kas tanī pašā laikā bijuši aculiecinieki Staļina noziegumiem, glēvulībai un pesimismam 2. pasaules karā. Dabiski, ka Staļins no tādiem lieciniekiem vēlējās atkratīties. —

Vai tad tiešām šie kompartijas veteräni, kuŗi divdesmit gadus staigāja Staļina pavadā, bailēs trīcēdami patiesi gaidīja savu nāvi? Vai tiešām viņi nekā neplānoja sevis glābšanai?

Chruščevs norādīja, ka Staļins pakāpeniski likvidējis veco boļševiku gvardi un ka nolikvidēto liktenis ik dienas biedējis vēl dzīvos. Staļins savus nodomus turējis pie sevis, neviens nekad nenojautis, kas notiks rītu.

Vai terorizētie kompartijas dižvīri ap Staļinu domāja pacietīgi panest viņa morālos pātagas sitienus līdz mocītāja nāvei? Chruščevs pateica, ka Politbiroja locekļi jutuši, ka Staļins plānojis viņus izsijāt. Viņš teica, ka ja St. būtu dzīvojis vēl vienu mēnesi, gals būtu Molotovam un Mikojanam. Ja Chruščevs runāja patiesību, ja Politbiroja biedri zināja, ka St. vēlas tikt vaļā no tiem, vai tad tiešām viņi kā kādi kaujamie lopiņi mierīgi gaidīja saņaināmā miesnieka dunča dūrienu? Nav šaubu, ka apdraudētie kaut ko pasāka pret Staļinu. Netiešie pierādījumi tam ir tik smagi, ka tiesiskā valstī prokurors uzsāktu izmeklēšanu pret personām, kas bija ap Staļinu.

Bet vai Staļina nogalināšana nebūtu attaisnojama, ja tā notikusi apdraudēto pašaizsardzības nolūkā? Šāds loģisks secinājums rodas, ja uzmanīgi detalizējam Chruščeva atklājumu dziļākais mērķis ir pārliecināt padomju laudis, ka Staļinam bija jāmirst?

LĪDZŠINĒJĀ LATVIEŠU SKOLU DARBĪBA...

(Pārnesums no 2. lpp.)

A. Svenne, referējot par latviešu valodas vietu trimdas skolā, pieskārās jautājumam, kāpēc mūsu bērni, sabijuši šeit kādus piecus gadus, vairs ne labprāt runā latviešu valodā, kurpretim vecā paaudze, krievu skolās iedama, ar nepatiku sarunājās krieviski un gaidīt gaidīja tikt prom no skolas un runāt latviski. Ja cauri 700 gadiem zem sveša jūga latviešu valoda ir zēlusi un plaukusi, kāpēc tagad, pēc nedaudziem gadiem trimdā, tā draud apsīkt un apklust? A. Svenne domāja, ka te vainojama svešā vide, kuŗai mūsu bērni padoti visu dienu, ne tikai skolas laikā, pie tam šai videi piemīt daudz jauna un interesanta, zēnus pievelk technika, mēchanizācija.

A. Martinsone izteica domas, ka tiešī vecā paaudze daudz grēko, šaubsminoties par šejienes dzīves standarta sasniegumiem, aizmirstot, ka laikā, kad mēs atstājām Latviju arī šejienes apstākļi bija daudz citādāki. A. Martinsone ieteica mēģināt šos faktus ieskaidrot bērnu vecākiem, kas savu bērnu klātienē slavē šejienes moderno attīstību un bieži vien kritizē Latvijas valsti. Mācītājs A. Čops izteicās, ka tēvzemes mīlestība nav balstāma uz materiāliem sasniegumiem vai trūkumiem, bet uz pašu tēvzemes mīlestību, piemēram pieminēdams tautas atmodas laikmeta darbiniekus, kas, apbraukājuši svešas zemes un redzējuši turienes labākos apstākļus, jo karsti iedegās mīlestībā uz savu dzimteni, gribēdami arī to pacelt uz tā paša līmeņa.

*

J. Pālens referēja par Vasaras nometņu un bērnu svētku nozīmi latviskā audzināšanā, iesākdams ar vārdiem: Kas savā zemē paliks, tas nezudīs nekad", un tad turpinādams, ka mēs veirs savā zemē neesam, tādēļ mums jāpielieк visa sirds degsme, māka un saprašana, lai nepazustu paši un arī paturētu mūsu bērnus latviešu tautai.

Latviešu bērnu vasaras nometnes ir bērnu vasaras skola, kas paplašina ziemas skolas darbu. Ir Saulainē, ir Sidrabenē bērnu vasaras nom. darbojas 8 nedēļas ik dienas, ik stundas, un vairums bērnu tur pavada visas šīs 8 nedēļas. Nav vēl aptvertas un izpētītas visas iespējas, ko šādas vasaras nometnes dod latviskajā audzināšanā, bet J. Pālens minēja dažas:

1.) vasaras atpūta veselīgos lauku apstākļos, kam sevišķi liela nozīme tagad, kad vairums dzīvo pilsētās; 2.) nacionālā audzināšana, latviešu valoda, kuŗas lietošana ir nometnes priekšnoteikums, latviskās audzināšanas papildināšana, vēstures, ģeografijas, dziesmu, deju, literatūras, mūzikas, gara mantu netiešā mācīšana spēlēs, rotaļās, ikdienas sadzīvē; 3.) reliģiskimorālā audzināšana ar rīta un vakara lūgšnām, dievkalpojumiem, pārrunām; 4.) fiziskā audzināšana: sports, sporta spēles, rotaļas, peldēšana; sabiedriskā audzināšana un paškarbība; 6.) mācīšana: meitenēm māca gatavot ēdienus, tos padsniegt; visiem māca dabas zinības un citus līdzīgus priekšmetus; 7.) darbs, darba nozīme, jo bērns, kas visu vasaru nogulējis un valājies bezmērķīgā bezdarbībā, nebūs atpūties, bet atpūties gan būs tas bērns, kas vasaru pavadījis mērķtiecīgās nodarbībās, mainītās ar atpūtas brīžiem.

Ļoti svarīgs nometnēs ir vadītāju trūkums, jo ja skolotājam jāzina kaut kas par visu un viss par kaut ko, tad vadītājam jāzina vēl vairāk. Nepieciešama arī kopdarbība ar bērnu vecākiem, skolām un visu latviešu sabiedrību.

Konferenci noslēdza J. Mežaka tīri pedagoģisks referāts par mācīšanās pamatnoteikumiem un apstākļiem, kas ietekmē mācīšanos.

Konference noslēgumā atzina, ka līdzšinējā latviešu trimdas skolu darbība ir bijusi pareiza un līdzšinējie veikumi stiprinās un mudinās latviešu skolotājus šo ceļu turpināt arī nākotnē.

SPORTS, CEPURES...

(Pārnesums no 3. lpp.)

teiks — angļi ir nesportiski — tad es nevēlētos būt tā ādā, kas šos vārdus saka...

Kas notiks tālāk? Ap viesnīcu, kuŗā apmetušies krievu sportisti, apmests divkāršs policistu loks. Ap krievu sūtniecību staigā policisti un detektīvi. Bet Ņinočka ir pazudusi, gan atrodoties Londonā, bet neviens nezina kur... Tiesnesis, kam bijusi jāiztiesā Ņinočkas zādzība, ir pārskaities — ar policijas atbalstu viņš nolēmis vainīgo dabūt savā priekšā par katru cenu, un tad... Tad laikam nelīdzēs nekādi krievu manevri, Ņinočka tiks sodīta, bet varbūt, ka padomju iestādes un varas vīri to vēlas? Brīvprātīgajiem, kas dosies pie pulkveža Nasera, taču jāparāda, kādi „netīri provokātori" ir angļi... G. Z.

IZSKAŅA

Arnolda Nuliša gleznas reprodukcija

A. Nuliša Gleznu skate atvērta vēl sestdien, 8. un svētdien, 9. sept. no pulkst. 10 rītā līdz 7 pp. DV namā, 123 Huron St. Izstādi nepagarinās, tādēļ ieteicams to nenokavēt.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

DAUGAVA
PĀRTIKAS PREČU VEIKALS
581 PAPE Ave., Toronto (1 bl. no Danforth), tel. GE 9113, mājās GE 0628. Veikals atv. no 7.30—9.30 v. Piedāvājam: labākos gaļas izstrādājumus' eiropiešu gaumē, kā arī visus pārējos gaļas produktus un delikateses. Mūsu veikals jums atvērts. Paldies. Īpašn.: O. DĀRZIŅŠ un E. OZOLIŅŠ

DAUGAVAS APGĀDA GRĀMATAS

RITA LIEPA
SVEŠA VASARA
Romāns, cena $3.50
. . . tur pagraba dziļoklī ir kādreiz izlutinātais rakstnieks un redaktors.

KNUTS LESIŅS
AKLĀ IELA
Noveles un stāsti $2.60
. . . visa dzīve Arnim likās kā šā Aklā iela, no kuŗas nebij izejas . . .

KĀRLIS STRAZDS
NĀVES IELENKUMĀ
Romāns $3.50
. . . traģēdija, kuŗas beigu cēlienu vēl nav nospēlēts.

ĢIRTS SALNAIS
UGUNS AVOTI
Romāns, 714 lpp. $6.40

A. ČAKS
MANA PARADĪZE
Dzejas $6.00

ANDR. EGLĪTIS
NESAULE
Dzejas $2.60

V. STRĒLERTE
GAISMAS TUKSNEŠI
Dzejas $2.75

E. ĀDAMSONS
SAPŅU PĪPE
Pēdējās dzejas $2.50

V. SNIĶERE, O. JĒGENS, DZ. SODUMS
DZEJAS
Dzejas $2.05

R. VALDESS
JŪRAS VILKI
$3.25

J. VESELIS
VIESTURS VARAPOGA
$2.50

K. SKALBE
KOPOTI RAKSTI
I—VII gr. $4.50-4.75

H. BUDULIS
CILVĒKS DZĪVES SPOGULĪ
$2.75
VESELĪGA DZĪVE
$2.10

ĢIRTS SALNAIS
ATVARS
Romāns $2.40

ĢIRTS SALNAIS
VĪRI
Romāns $2.60

P. ĒRMANIS
SEJAS UN SAPŅI
Esejas $3.25

Z. LAZDA
SAULES KOKS
Dzejas $3.30

M. KRONE
IKDIENAS SVĒTKU GALDS
Luksa izdevums, ... $6.35

J. VESELIS
TEIKSMA PAR MANU MŪŽU
Esejas $3.30

K. ZARIŅS
DRĀMA IKDIENĀ
Romāns $3.00

K. ZARIŅS
DĀRZA MĀJA
Romāns $3.25

Pasaules rakstnieku romāni:

V. fon HEIDENSTAMS
KAROLIŅIEŠI
Tulk. K. Skalbe, rom. $3.80
Kārlis XII ir viens no tiem karavadoņiem un karaļiem, ap kuŗiem vēl arvien tinas zilganu noslēpumu migla, un lai to zinātu, ir jālasa šī grāmata.

FR. BENGSTONS
SARKANĀ ODZE
Romāns $4.50

G. FLOBĒRS
BOVARI KUNDZE
Romāns $3.20

E. T. A. HOFMANIS
VELNA ELEKSĪRI
Romāns $3.25

P. LAGERKVISTS
BARABA
Romāns $2.40

Pieprasiet
DV GRĀMATNĪCĀ
123 HURON STREET, ONT., TORONTO

KLIEDZIENS P

H. IBSEN

Viens no zīmīgākiem notikumiem Kanadas latviešu teātŗa dzīvē neapšaubāmi bija Čikāgas latviešu teātŗa viesizrāde ar Annijas Simsones piedalīšanos. Nozīmīgs vairāku iemeslu dēļ: viesi nāca ar nopietnu, problēmām bagātu Ibsena lugu, deva iespēju skatītāju saimei no jauna iepazīties ar Annijas Simsones šarmanto spēli un personību, un — parādīja arī latviešu publikai ceļu uz Kresta teātri, tā varbūt pamudinot vienu otru nākošajā sezonā iepazīties tuvāk ar šī teātŗa augstvērtīgo sniegumu.

Par pašu lugu, laikmetu un problēmām, kādas tā atspoguļo, jau daudz rakstīts šī laikraksta slejās. Atliek tikai vēlreiz konstatēt, ka visa Spoku izrāde ir it kā kliedziens pēc gaismas, pēc patiesības, protests pret meliem, aizspriedumiem un liekulību, ass naža dūriens cauri pieputējušiem aizkariem — tā laika laužu sirdsapziņai — un aktuāls daudzējādā ziņā arī vēl šodien.

Saprotams, ka visas izrādes un publikas interešu degpunktā bija Annija Simsone. Un viņa nevienu arī nepievīla, bet daudzus no jauna pārliecināja, ko nozīmē īsti dziļa skatuves izglītība, rutīna, aktiera tecnikas pārzināšana un — līdz galam izveidots darbs, kas viss liekams talanta un pārdzīvojuma pamatā, lai pilnībā spētu pārliecināt skatītāju.

No Annijas Simsones katrs jaunās paaudzes aktieris varētu mācīties, kā jārunā, lai klausītājiem nepazustu pat visklusākais čuksts, kā jāizmanto situācijas, jāpārvalda ķermenis un katra kustība un kā jāpiepilda pauzes un mēmās spēles momenti, lai tie pārliecinātu vēl vairāk un arī dziļāk nekā varbūt dažbrīd vispatētiskākie žesti un izsaukumi.

Uz tieši šai klusināšanā izteiksmē, smalkjūtīgi niansētajos noskaņu gleznojumos, pustoņu variācijās, ko pasvītro izteiksmīga mimika un ķermeņa spēle, slējas Annijas Simsones mākslas atslēga. Tur nav nekā lieka, āriga, — ne smaga grima, ne parūkas, ne teātrālas stājas, — ir tikai tīri cilvēcisks, iekšējs lomas tulkojums.

Seit varētu piezīmēt, ka Annijas Simsones Alvinga kundze nav tik gigantiski spēcīga, ziemeļnieciski skarba un tvirta, kā varētu izlobīt no Ibsena teksta, bet viņa to savā aspektā veidojusi rezignētu un trauslāku, dažbrīd ar mazu, rūgtu ironijas pieskaņu, nervozāku, iejūtīgāku, — un tomēr lielu savu smago pārdzīvojumu varā. Bet galvenais jau ir tas, vai aktiera radītais tēls skatītāju pārliecina, — un par to nav šaubu. Viņas Alvinga kundze no pirmajā cēlienā atmodinātajām klusā prieka un pēkšņo baiļu izjūtām (Osvalda stāsts par pīpi un reakcija!) pāri lielajai divspēlei un apsūdzības ainai otrā cēlienā kopā ar Mandersu, un visbei-

ALFREDS VILNIS

Piezīmju lapas no log

10. turpinājum

PIEKTAIS STĀ

Imantam Vācijā bija ģi
Abiem gribējās turp. Ar Tores
hāgenas radiofona direktors b
mani pieņēma par dziedātāju.
es tiktu jau pirmās dziesmas la

Vidusskolas dziedāšanas s
vienmēr bija pa durvīm laukā
man nebūtu stipras balss, bet
mēģinājumus.

Sapratu kaut ko no raidīt
Un zināju, kur jāmeklē aprak
sona tādā raidījumā ir skaņas i
rātu pogas var sagrozīt tā, ka
ties lakstigalu pogāšanai. Tād
ieskaņošanas ielūdzu minēto
Teicu viņam, ka ilgu laiku bez
pārciestajām bēgšanas grūtībā
viški spoža. Par labo angļu
savu palīdzību. Dziedāju latv
ko es būtu zinājis no operu ā
tika. Tas gribēja, lai iedziedu
un angļu populārās dziesmiņa
nu klubu menedžeris tās bija
labu maksu par uzstāšanos da
sā Dānijā.

„Šādā ceļā mēs varam til
tam.

„Tad brauksim."

„Mans menedžeris piekrīt

„All right!"

Apbraukājām Zēlandes s

...BĪBA...

...ēgās nodarbībās, mainītās ar at-
...s brīžiem.
...oti svarīgs nometnēs ir vadī-
... trūkums, jo ja skolotājam jā-
... kaut kas par visu un viss par
... ko, tad vadītājam jāzina vēl
...āk. Nepieciešama arī kopdarbī-
...ar bērnu vecākiem, skolām un
... latviešu sabiedrību.
...nferencei noslēdza J. Mežaka
...pedagoģisks referāts par mā-
...nās pamatnoteikumiem un
...ākļiem, kas ietekmē mācīša-

...onferences noslēgumā atzina, ka
...inējā latviešu trimdas skolu
...ība ir bijusi parēiza un līdz-
...ie veikumi stiprinās un mudi-
...latviešu skolotājus šo ceļu tur-
...t arī nākotnē.

...PORTS, CEPURES...

(Pārnesums no 3. lpp.)

... — angli ir nesportiski —
...es nevēlētos būt tā ādā, kas
...vārdus saka...
...as notiks tālāk? Ap viesnīcu,
... apmetušies krievu sportisti,
...ests divkāršs policistu loks.
...krievu sūtniecību staigā poli-
... un detektīvi. Bet Ninočka ir
...dusi, gan atrodoties Londonā,
...ieviens nezina kur... Tiesnē-
...kam bijusi jāiztiesā Ninočkas
...ība, ir pārskaities — ar po-
...as atbalstu viņš nolēmis vainī-
...iabūt savā priekšā par katru
... un tad... Tad laikam neli-
... nekādi krievu manevri, Ni-
...a tiks sodīta, bet varbūt, ka
...mju iestādes un varas vīri to
...s? Brīvprātīgajiem, kas dosies
...pulkveža Nasera, taču jāparā-
...kādi „netīri provokātori" ir an-
...

G. Z.

...cija

...no pulkst. 10 rītā līdz 7 pp.
...ms to nenokavēt.

... $3.00

... $3.25

...romāni:

...K. Skalbe, rom. $3.80

...n karavadoņiem un karaļiem,
...s zilganu noslēpumu migla,
...šī grāmata.

... $4.50

... $3.20

... $3.25

... $2.40

...siet

...ATNĪCĀ

...ONT., TORONTO

KLIEDZIENS PĒC GAISMAS UN PATIESĪBAS

H. IBSENA SPOKU IZRĀDE TORONTO

Viens no zīmīgākiem notikumiem Kanadas latviešu teātra dzīvē neapšaubāmi bija Čikāgas latviešu teātra viesizrāde ar Annijas Simsones piedalīšanos. Nozīmīgs vairāku iemeslu dēļ: viesi nāca ar nopietnu, problēmām bagātu Ibsena lugu, deva iespēju skatītāju saimei no jauna iepazīties ar Annijas Simsones šarmanto spēli un personību, un — parādīja arī latviešu publikai ceļu uz Kresta teātri, tā varbūt pamudinot vienu otru nākošajā sezonā iepazīties tuvāk ar šī teātra augstvērtīgo sniegumu.

Par pašu lugu, laikmetu un problēmām, kādas tā atspoguļo, jau daudz rakstīts šī laikraksta slejās. Atliek tikai vēlreiz konstatēt, ka visa Spoku izrāde ir it kā kliedziens pēc gaismas, pēc patiesības, protests pret meliem, aizspriedumiem un liekulību, ass naža dūriens cauri pieputējušiem aizkariem — tā laika ļaužu sirdsapziņai — un aktuāls daudzējādā ziņā arī vēl šodien.

Saprotams, ka visas izrādes un publikas interešu degpunktā bija Annija Simsone. Un viņa nevienu arī nepievīla, bet daudzus no jauna pārliecināja, ko nozīmē īsti dziļa skatuves izglītība, rutīna, aktiera tehnikas pārzināšana un — līdz galam izveidots darbs, kas visu liekamas talanta un pārdzīvojuma pamatā, lai pilnībā spētu pārliecināt skatītāju.

No Annijas Simsones katrs jaunās paaudzes aktieris varētu mācīties, kā jārunā, lai klausītājiem nepazustu pat visklusākais čuksts, kā jāizmanto situācijas, jāpārvalda ķermenis un katra kustība un kā jāpiepilda pauzes un mēmās spēles momenti, lai tie pārliecinātu vēl vairāk un arī dziļāk nekā varbūt dažbrīd vispatētiskākie žesti un izsaukumi.

Un tieši šai klusinātajā izteiksmē, smalkjūtīgi niansētajos noskaņu gleznojumos, pustoņu variācijās, ko pasvītro izteiksmīga mimika un ķermeņa spēle, slēpjas Annijas Simsones mākslas atslēga. Tur nav nekā lieka, ārīga, — ne smaga grima, ne parūkas, ne teātrālas stājas, — ir tikai tīri cilvēcisks, iekšējs lomas tulkojums.

Šeit varētu piezīmēt, ka Annijas Simsones Alvinga kundze nav tik gigantiski spēcīga, ziemeļnieciski skarba un tvirta, kā varētu izlobīt no Ibsena teksta, bet viņa to savā aspektā veidojusi rezignētu un trauslāku, dažbrīd ar mazu, rūgtu ironijas pieskaņu, nervozāku, iejūtīgāku, — un tomēr lielu savu smago pārdzīvojumu varā. Bet galvenais jau ir tas, vai aktiera radītais tēls skatītāju pārliecina, — un par to nav šaubu. Viņas Alvinga kundze no pirmajā cēlienā atmodinātajām klusā prieka un pēkšņo baiļu izjūtām (Osvalda stāsts par pīpi un reakcija!) pāri lielajai dvispēlei un apsūdzības ainai otrā cēlienā kopā ar Mandersu, un visbeidzot ar traģiski kāpināto noslēgumu trešajā cēlienā, parādīja plaši vērienīgu, niansētu izjūtu skālu, kādu var dot tikai aktieris ar lielu personību.

Pārējais ansamblis, ar kuru risinās Alvinga kundzes traģēdija, bija vairāk vai mazāk apzinīgi veidots kā fons, kas pakārtots galvenās personas spēlei un pārdzīvojumiem. Programmā lasāms, ka režija atradusies Čikāgas ansambļa rokās, tātad kollektīva, — tādēļ laikam arī bija jūtams skaidri iezīmēta plāna un līdz galam izdomātu līniju trūkums te vienas, te otras personas raksturojumā un situācijā. Piemēram, — kā citādi varētu izskaidrot kaut vai gluži traģikomisko situāciju, kad citādi tālantīgais un viscaur izrādes gaitā jo atjautīgais Edgars Gulbergs — Osvalds, nometas ceļos mātes priekšā un paliek gulot ar gaisā izslietu muguras lejas daļu, tā ka tikai teksta nopietnība un Alvinga kundzes spēle spēja glābt komisko situāciju un aizturēt publikas smieklus. Kur palika režisora acs, kas visu redz no malas?

Tāpat īstas vadītājas rokas manīja trūkstam Reginai (Elīfa Gensbigele), lai skatītājs būtu īsti skaidrībā par viņas raksturu. Kaut savā stājā tikams, dziļākā veidojumā jaunākās ansambļa dalībnieces tēls pateicīgajā Reginas lomā tomēr palika nenoskaidrots un turējās tikai ansambļa spēles robežās.

Toties Valdis Hermanis — kapitāls pats par sevi Čikāgas teātrim, — ar savu ilggadīgo skatuves rutīnu pierādīja, ka viņš zina, ko dara, un ka viņu nespēj samulsināt nekādi ārēji apstākļi. Viņš viltīgā galdnieka Engstranda lomā, kura ir — cik no vienas puses pateicīga, tik no otras — bīstama, jo to viegli var padarīt kaili komisku, pierādīja sevi par lielisku raksturlomu tēlotāju, dziļu pārdzīvojumā un spēcīgu izteiksmē. Viņš arī bija kā katalizators publikas sasprindzinājumam, ļaujot gan izlauzties dažbrīd smiekliem, kas tomēr allaž aprima tieši uz naža asmens, Hermaņa mēra sajūtas un takta valdīti. Bet lai pasarga Dievs, šo lomu uzticēt lētam komiķim, kas vienas liekas sāls un piparu šķipsnas dēļ liktu publikai rēkt, bet Ibsenam apgrieztes kapā otrādi!

Viscaur tikams, spirgta talanta pavadīts, savu ļoti grūto lomu veica Edgars Gulbergs — Osvalds, kam autors licis pārvarēt daudz skatuviski bīstamu momentu, īpaši pēdējā cēliena ārprāta skatā, ko Gulbergs tomēr veica ar lielu taktu un pārliecību, neiekrizdams atbaidošā naturālismā. Viņam var paredzēt spožus panākumus nākotnē, jo dotumu viņam apskaužami daudz.

Visbeidzot ar īpašu nozīmību jāmin „pašu māju" palīgs, — Juris Dzeguze mācītāja Mandersa atbildīgajā lomā. Bez saspēles ar pārējo ansambli, toties Annijas Simsones lietpratīgās un prasīgās rokas vadīts, viņš ne tikai bija pasphējis ļoti īsā laikā iestudēt savu sevī „veco Ādamu" — Toronto publikai labi pazīstamo Juri Dzeguzi, ka viņa mācītājs Manderss jāatzīst ne tikai par patīkamu pārsteigumu visiem, bet arī par gluži jaunu pagriezienu Dzeguzes skatuves gaitās. Viņa Manderss, kaut pasausās un skopās līnijās veidots, ar visu savu ieturību un samērā asķētisko rakstura zīmējumu pārliecināja skatītājus par mācītāja šaurī dogmātisko, glēvi baiļīgo un vientiesīgo dabu, kam galvenā problēma dzīvē ir: — ko teiks ļaudis? Ja arī Dzeguze dažbrīd šķita it kā nebrīvs, pārāk savaldīts savā tēlojumā, tad tas toties kā rāms, dziļš fons jo spilgti izcēla Alvinga kundzes krāsaino spēli. —

Lielu, neredzamu darbu bez pašiem aktieriem uz skatuves bija veicis kā allaž Otto Krolls, — šīs viesizrādes organizētājs un radītājs, tāpat dekorātors K. Bērziņš, apgaismotājs A. Strucis un viss vietējais tehniskais personāls, kam bija ar vienu mēģinājumu jāpieskaņojas iestudētajai izrādes gaitai.

Nerimtīgi aplausi un bagātīgas ziedu veltes pēc izrādes sveica Anniju Simsoni un pārējos tēlotājus. Izrādi noskatījās arī generālkonsuls Braisons ar kundzi, un vēl vairāki kanadiešu viesi.

Ingrida Viksna.

Spoku izrādes dalībnieki — no kreisās: J. Dzeguze — mācītājs Manderss, Ed. Gulbergs — Osvalds, O. Krolls — teātŗa administrātors, A. Simsone — Alvinga kundze, E. Gensbigele — Regina, Aizmugurē V. Hermanis — Engstrands un sufliere A. Grasmane.

J. Kreiļa uzņ.

Kultūras apskats

● **Par teātri, aktieriem un publiku, Otto Krolla teātŗa studija rīko lekciju sestdien, 22. septembrī, plkst. 7.30 vakarā Hull House zālē, 800 S. Halsted St. Runās O. Krolls, pakavējoties pie teātŗa pirmsākuma, mūsu aktieŗu gaitām uz skatuves, privātajā dzīvē un pie publikas, daloties ar klausītājiem savos novērojumos. Sekos pārrunas. Ieeja pret ziedojumiem izdevumu segšanai. Par viesu uzņemšanu rūpēsies dāmu kopa.**

● **Pirms pieciem gadiem Hugo Strauss, kopā ar Hertu Lūsi pēdējo reizi uzstājās Čikāgā. Drīz pēc tam viņš no Nujorkas pārgāja dzīvot uz San Francisko, Kalifornijā. Svētdien, 16. septembrī, plkst. 7 vakarā viņš atkal uzstāsies Otto Krolla mākslas aģentūras koncerta sezonas atklāšanas vakarā, bet šoreiz kopā ar savu dzīves biedreni, saprānu Mildu Grimmu-Strausi, kas pēdējos gados guvusi lielus panākumus, sevišķi ASV rietumos, no Los Andželosas līdz pat Vankuverai Kanadā, koncertēdama kā latviešu, tā arī amerikāņu publikai.**

Alb. Spogis

LIELA VĀCU DZEJNIEKA PIEMIŅAI

GOTFRĪDS BENNS — ESMES PĀRVĒRTĪBU UN JAUNAS LIETIŠĶĪBAS RADĪTĀJS

Īsi pēc savas septiņdesmit gadu jubilejas Gotfrīds Benns aizvēra acis uz jauno īstenību, ko viņš savā dzejā kā aeternitas vai sempiternitas jau vizionāri skatīja šīszemes cilvēka esmes īstenībā. Benns dzīvoja visas cilvēces vēstures esmi uzreiz par jaunu un savos darbos mēģināja dot lietām un notikumiem jaunu sakarību un ilgumu. Tā ir Benna mākslas jēga; lietām un notikumiem dot paliekošu ilgumu jeb mūžības zīmogu, t.i., tvert un iemūžināt aizejošā skaistumu. Šai nolūkā Benns ne tikai sakopo vēl līdz šim nejaustu valodas ritmiskumu, skanīgumu un biežī grammatisku tīrkultūru, bet arī to noārda līdz atsevišķam vārdam, kuŗam katram par sevi jādod sava skanīguma jēga un jāiznes domu smagums. Tā Benns kļūst par veiksmīgāko eksperimentātoru vācu modernajā dzejā. Viņš bija arī ievērojamākais vācu modernās dzejas pārstāvis pasaules mērogā, par kuŗa dzeju jau rakstītas disertācijas ne tikai vācu, bet arī japāņu, italiešu un citās valodās.

Benns bija pēdējais vācu lielo ekspresionistisko dzejnieku paaudzes pārstāvis, kuŗu ražīgākie darba gadi iekrita ap gadsimta miju un pirmajos divos šī gadu simta desmitos. Tā ir vesela aile pilnīgi neatkarīgu lielu garu: Ernsts Barlachs, Alfrēds Momberts, Elza Laskēr-Šülere. Teodors Deublers, Georgs Kaizers, Alfrēds Deblins, Ernsts Štadlers, Francis Kafka, Oskars Loerke, Fricis fon Unrū, Gustavs Zaks, Hermans Brochs, Georgs Trakls, George Heims, Francis Verfels, Ernsts Tollers, Reinhards Zorge un citi. Tā bija vesela vētras paaudze, kas vācu dzejai deva jaunu ievirzi. Arī Benns izaug ekspresionistiskā garā, to pāraug un kļūst pilnīgi neatkarīgs, ar savu seju. Pēc Tomasa Manna nāves Benns bija vācu literātūras „galotne" plašajā kultūras dārzā. Kopš šī gada 7. jūlija pasaule ir zaudējusi pašreiz lielāko moderno liriķi, kuŗš reizē spēja garā pastaigāties gar līķu sekcijas galdu, pa vēža slimnieku baraku un gar šalkoņas pilniem zilo ceriņu krūmiem.

Benna vārds paliks nemirstīgs, kamēr vien pastāvēs vārdu māksla. Drīz viņu sauksim par klasiķi, kaut gan vēl dažam dreb roka, sniedzoties pēc viņa grāmatām. Protams, mēs nelasīsim itin visu Benna dzeju kā klasisku piemēru, bet daudzos dzejoļos viņš ir nepārspējami lielisks mūsu dekadences laikmetā. Kaut vai šāds pants atklāj Benna dzejas burvību:

„Die trunkenen Fluten enden
als Fremdes, nicht dein, nicht mein,
sie lassen dir nichts in Händen
als der Bilder schweigendes sein."

ĀRSTS— CIETĒJU SAPRATĒJS

Benna dzimtais ciems Mansfelda atrodas starp Berlīni un Hamburgu klusajā Rietumprūsijas provincē, kur 1886. gadā Benns nāk pasaulē un pavada savu bērnību mācītāja mājā, kopā ar pārējiem piecīem brāļiem. Benna māte bija Šveices franču daļas izcelsmes ar stingru kalvinistisku pārliecību, kas arī visai ģimenei uzspiež zināmu zīmogu. Jaunais Gotfrīds vispirms iet tēva pēdās, kā to pēdējais vēlas, un studē teoloģiju un klasisko filoloģiju. Taču tās nav viņa pašilgotās studijas, kas viņu aicina cilvēces labā; viņš atstāj iesākto un uzsāk dabas zinātņu un medicīnas studijas. Tēvs nedod naudu medicīnas studijām. Benns savu nodomu tomēr īsteno: viņš kļūst ķeizara Vilhelma akadēmijas stipendiāts; tās beidzējiem bija obligāti jāstājas armijas dienstā. Vispirms par sanitāru, tad par frontes ārstu Pirmajā pasaules karā, bet viņam vājās veselības dēļ darbs drīz jāpārtrauc.

Deviņpadsmitais gadu simtenis aizritēja pašapziņīgā dabas zinātņu dižošanās zīmē: dabas zinātnes varēšot dot atbildi visos jautājumos. Bet jau divdesmitā gadu simta ausmā atklājās dabas zinātņu nespēks šajā ziņā, kaut gan skaidra ievirze vēl netika ieņemta. Sākās vēl neredzēta technikas attīstība, kuŗai tika padota visa dzīve un saimnieciskā konjunktūra. Benna garīgā ievirze tiek ievadīta prāta sfairā, ko viņš ieskata par augstāko potenci un vienīgi visvareno ieroci. Smadzenes viņam ir augstākais jēdziens vērtību skālā un jāmaisās zirgs, kuŗā tas dodas savos fantastiskajos lidojumos. Savā esejā „Smadzenes" Benns apskata to funkciju un apbrīno spējas, ko neviens cits organs nevar uzrādīt. Benns ātri atstāj ekspresionistu skolu un kļūst prāta dzejnieks. Ar nežēlīgu prāta spēku jūtas tiek nospiestas pilnīgā kontrolē, un viņš rada jaunu izteiksmes formu — savu personīgo „es", ko viņam neviens vairs nevar atņemt.

Benns kā ārsts dziļi izjuta savu pacientu fiziskās sāpes un centās viņiem palīdzēt. Savā dzejā viņš bieži rāda šo ciešanu traģiku un neizsmeļamību. Savā dziļākā dvēseles struktūrā Benns palika arvien bikls pret citiem cilvēkiem — un vientulis. Savus apmeklētājus un pacientus Benns tikai reti uzlūkoja pilnīgi: tikai kā nejauši viņa acs skāra savu otru cilvēku. Taču viņa būte bija atvērta sapratēja palīdzībā un dziļa sirsnībā ar īpašu siltu valodas modulāciju. Personīgās ciešanas viņam sagādāja daudz rūpju, ko viņš centās aizmirst savā darbā kā ārsts un savā mākslā kā dziļš dvēseliskā rezonētājs.

Sākumā stadijā Benns bija sajūsminājies par nacionālsocioloģiskām idejām, bet jau drīz nojauta to maldīgo ievirzi. Drīz viņam aizliedza rakstīt. Kā vienīgo izeju Benns redz armijas dienestu: kļūst par stāba ārstu, lai novērstu partijas vīru uzmanību un varētu brīvajā laikā strādāt. Tikai pēc Otrā pasaules kara atklājas Benna asila gadu lieliskā dzeja.

JAUNAS LIETIŠĶIBAS RADĪTĀJS UN IZCINĪTĀJS DZEJĀ.

Kā sava laika fenotips Benns ieguva pasaules uzmanību un atzinību. Tā bija visai šaura apmēra dzeju grāmata: „Morgs,", kas ievadīja dzejā jauno lietišķību un vārdu jēdzienu spēku. Benns nevarēja ciest romantiskā laikmeta paliekas — tukšās liriskās pasaules rekvizītes modernā jeb jaunā cilvēka gaumē. Benns ir tiešs Nīčes ideju sekotājs mākslā, un tāpēc māksla viņam ir "pēdējā metafiziskā nodarbība", ko cilvēks vispār var veikt mūžības interesēs. Dievs viņam ir tikai „droga" jeb „slikts stila princips", ko viņš visā savā bagātajā radīšanas laikā nepaspēj tuvāk iepazīt. Tomēr pret religiskām problēmām viņš izturas visai lojāli un ar zināmu respektu, kaut gan pats dažkārt izplūst sava cilvēciskā "es" lieluma mānijā: "Tev pašam jādod sev viss, dievi tev nedos . . ." Un tomēr Benns paliek metafizisks rezonētājs, kas tiecas pēc mūžīgās kārtības un to grib apliecināt savā dzejā, bet neatrod īsto mūžības pavedienu. Benns tiecas pēc mākslas absolūtisma, ko viņš pašreizējā situācijā saskatīja kā "rietumeiropiskās esmes sub-

(Nobeigums 8. lpp.)

ALFREDS VILNIS

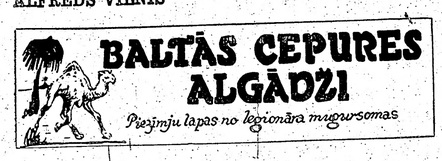

10. turpinājums

PIEKTAIS STĀSTĪJUMS

Imantam Vācijā bija ģimene. Man Dulcineja. Abiem gribējās turp. Ar Tores tēva ieteikumu Kopenhāgenas radiofona direktors bez balss izmēģināšanas mani pieņēma par dziedātāju. Būtu balsi mēģinājis, es tiktu jau pirmās dziesmas laikā izmests pa durvīm.

Vidusskolas dziedāšanas skolotājs Latvijā mani vienmēr bija pa durvīm laukā metis. Ne jau tādēļ, ka man nebūtu stipras balss, bet tāpēc, ka traucēju koŗa mēģinājumus.

Sapratu kaut ko no raidītāju techniskās uzbūves. Un zināju, kur jāmeklē apraktais suns. Galvenā persona tādā raidījumā ir skaņas inženieris. Tas savu aparātu pogas var sagrozīt tā, ka āža balss spēj līdzināties lakstigalu pogāšanai. Tādēļ pirms manu dziesmu ieskaņošanas ielūdzu minēto inženieri uz vakariņām. Teicu viņam, ka ilgu laiku bez dziedāšanas esot un no pārciestajām bēgšanas grūtībām, mana balss nav sevišķi spoža. Par labo angļu viskiju viņšman apsolīja savu palīdzību. Dziedāju latviešu tautas dziesmas, jo ko es būtu zinājis no operu ārijām! Direktoram patika. Tas gribēja, lai iedziedu citas. Samācījos Grīgu un angļu populārās dziesmiņas. Kāds angļu garnizonu klubu menedžeris tās bija dzirdējis un piesolīja labu maksu par uzstāšanos dažādajos angļu klubos visā Dānijā.

„Šādā ceļā mēs varam tikt Vācijā," teicu Imantam.

„Tad brauksim."

„Mans menedžeris piekrīt," teicu anglim.

„All right!"

Apbraukājām Zēlandes salu un pārcēlāmies uz Jitlandes pussalu. Vācijas robeža tuvojās. „Londonas degšana" un „Savāc savas rūpes vecā mugursomā" dziedāju arvien drošāk.

Apenrādē satiku kādu meiteni. Latviešu meiteni. Ievērojamas mūsu aktrises un režisores meitu. Latviešu meitenes sirsnība un valoda manī atmodināja ilgas pēc Aijas — manas Dulcinejas.

„Mums jātiek Vācijā," kādu rītu uzmodināju Imantu.

„Jātiek!" viņš vēl nebija atmetis savu virsnieka lakonismu.

Uz Vāciju tikt centās arī kāds mūsu ministra dēls ar savu draugu un automobili. Tie bija izmēģinājušies visādi. Robeža bēgļiem vēl bija slēgta.

„Atsaucies uz sava tēva darbiem," ķircināju Gunāru.

„To nevar. Neko arī nelīdzētu.

Ko var ministra dēls, varu arī es, domāju. Un no kāda vācu intendanta, kas kārtoja gūstekņu pārvešanu uz Vācijas nometnēm, nopirku vāģi. Degvielas par brīvu saņēmu no angļu klubiem.

Angļi man bija izdevuši apliecību, ka strādāju pie viņiem. Ar to lepni pabraucu gaŗām dāņu robežsargiem un apstājos pie robežas aizsprosta, ko apsargāja anglis.

„Es braucu uz Flensburgu," postenim skaidroju.

„Papīrus," tā mašīnpistoles aizslēgs man izlikās ļoti valīgs.

„Esmu dziedātājs."

„Zinu, vakar pats dzirdēju klubā. Bet papīri vajadzīgi."

„Vai varu runāt ar posteņa priekšnieku?"

Tur jau viņš nāca. Tas bija Billijs. Pāris reizes biju ar to kopā tukšojis viskija glāzes. Dziesmas par Bonniju aiz okeana refrēnu viņš vienmēr bija stipri līdzi bļāvis.

„Gribu uz Flensburgu!"

„Papīrus!"

„Kādus?"

„Kopenhāgenas militārās pārvaldes."

„Nevaru taču braukt uz Kopenhāgenu, ja man jādzied Flensburgas klubā!"

„Nav papīru, nevaru laist pār robežu."

Sēdēju domīgs un noskumis.

„Gribi viskiju?" jautāja seržants Billijs.

Iegāju viņam līdzi sardzes mājā. Izdzērām veselu pudeli. Un vēl skumjāks devos atpakaļ uz viesnīcu, kur bezdarbībā valstījās Imants.

„Ministra dēls no dāņu Sarkanā Krusta saņēmis pārtikas paciņas. Pilnu vāģi. Grib nogādāt Vācijā," Imantam bija jaunumi.

„Vai jau ir mēģinājis?"

„Jā, bet pār robežu nelaiž."

Tātad, ko nevarēju es, nevarēja arī ministra dēls! Gunāru satiku tai pašā dienā.

„Dod man savu vāģi ar visām pakām un zvani uz Flensburgu savai līgavai, lai ir uz robežas pretim," domājos tautiešiem izdarīt pakalpojumu, Sarkanā Krusta paciņas pār robežu pārvedot.

Saszvanījos ar robežstacijas Krusavas angļu komandantu. Tas domāja, ka Sarkanā Krusta paciņas drīkst pār robežu laist.

Pēc pusstundas biju atkal pie Billija. Tas vēl mocījās paģirās. Teicu, ka vāģis ar paciņām jāpārgādā pār robežu. Biju ar mieru to aizstūrēt līdz Flensburgai. Imants teica, ka neļaus. Imantam bija taisnība. Vāģi ar paciņām pārlaida, mūs pašus izsēdināja. Gunāra līgava bija atbraukusi līdz robežai un paciņas, kā arī Gunāra vāģi pārņēma savā ziņā.

Vismaz vāģis bija Vācijā.

Otrā dienā manā mašīnā sakrāvu savas un Imanta ceļa somas. Billijam teicu, ka arī tās Sarkanā Krusta mantas.

„Kur ir Krusts?" tas jautāja.

Krusta uz somām, protams, nebija.

Šoreiz viskiju maksāju es. Arī pāris pudeles Tuborga alus dzērām. Kad iedarbināju motoru, gribēju braukt Vācijas virzienā. Billijs bija priekšā:

„Hej, tu neesi tik piedzēries, ka jau virzienus jauc!"

Bija jāgriež vien apkārt un jābrauc uz Dānijas pusi.

„Man tā lieta sāk nepatikt," Imants bija zaudējis savu letarģiju. „Vajadzētu mēģināt robežu pāriet pa tumšo."

Ideja bija laba, bet veca. Kā to mēs ar smagajām somām varētu izdarīt? Un vāģi arī gribējās līdz.

Pēc divām dienām jau piekto reizi braucu pie robežas. Biju viens pats, bet ar divām pudelēm viskija un duci alus. Dāņu robežsargi, mani pazīdami, smīnēja. Šoreiz pieturēju pie viņu muitas.

„Muitojiet, kas muitojams. Braucu uz Vāciju. Ceļa somās dāņu sviests un speķis ar ko Vācijas badu aizdzīt."

Dāņu muitnieks nosmējās un uzspieda muitas zīmogu uz somām.

Billijs stāvēja sardzes mājas durvīs. Šoreiz mašīnu jau tūlīt pagriezu Dānijas virzienā: ja sardzes priekšnieks bija Billijs tad par pāri tikšanu nebija ko domāt.

Billijs devās rīt uz Angliju. Atvaļinājumā. Jaunais sardzes priekšnieks jau bija ieradies. Dzērām visi trīs. Angļu viskiju un dāņu alu. Ēdām amerikāņu sālītos zemes riekstus.

Bija jau novakare, kad sēdos mašīnā, lai brauktu atpakaļ pie Imanta ar bēdīgo vēsti, ka pat nomuitotas ceļa somas nelaida pāri robežai. Mūsu plāns bija vispirms līdz Flensburgai nogādāt somas, tad pašiem nelegāli pāriet robežu.

„Laimīgu atgriešanos dzimtenē," vēlēju Billijam. Tas bija tā piesviķojies, ka kājās stāvēja tikai pietuvoties pie robežstaba. Otrs seržants Derriks bija mundrāks. Kad sāku braukt, tas vāģim aizlēca priekšā:

„No, dzeršana ir dzeršana, bet dienests paliek dienests. Griez vien apkārt vai uzrādi robežpārejas atļauju!"

„Tas viņam vecs niķis — vienmēr tikai taisni prom," šļupstēja Billijs, „griez gan apkārt un brauc no kurienes esi nācis!"

(Turpinājums sekos)

V. PALMA RI 3670

no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BŪTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BŪTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESĪBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

DANFORTH—BROADVIEW: atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens-ejļas apkure, 3 vannas istabas, 3 virtuves. Ļoti izdevīgs darījums.

EUCLID—BLOOR: 2 stāvu 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, garāža un skaists dārzs. Iemaksa tikai $2,500.

BROADVIEW—DANFORTH rajonā: atsevišķa 10 istabu dubultķieģeļu māja; ūdens-ejļas apkure, 4 virtuves, 2 vannas istabas. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa tikai $4,000.

Mēs sagādājam aizdevumus uz vislabvēlīgākiem noteikumiem.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

IMANTA

Apgādā IMANTA
iznācis jauns kapitāldarbs
latviešu grāmatniecībā

LATVIEŠU TAUTAS MĪKLAS SAKĀMVĀRDI UN PARUNAS

REDIĢĒJIS prof. Dr. K. STRAUBERGS

Mīklas sakārtojis Jānis Rudzītis

Sakāmvārdus un parunas kopojis un sakārtojis O. Jēgens

Izdevumā 472 liela formāta divslejīgas lapaspuses un daudz ilustrāciju.

Šis ir latviešu brachiloģismu krājums, kas aptver apm. 4000 latv. tautas mīklu un apm. 7000 sakāmvārdu un parunu, ir plašākais, kāds līdz šim publicēts šai latviešu folkloras nozarē. Materiāli sakārtoti tā, ka tie reizē noder kā zinātniekiem, tā paidagogiem un ikvienam latvietim — jaunam un vecam — kam rūp un interesē latviešu valoda un tās bagātības. — Izdevums savā ietērpā piekļaujas Latviešu tautas dziesmu izdevumam. Pasūtinot šo grezno izdevumu tieši apgādā līdz š. g. 20. septembrim, jūs saņemsit audeklā iesietu grāmatu par brošētas grāmatas cenu. Izdevums iznācis arī izcili greznā pusādas sējumā, kas nebūs pērkams brīvā tirgū.

Pusādas sējums pasūtināms tieši apgādā.

Cena: brošēts $5.40, iesiets $7.20 (pusādā neto $7.00).

Visās latviešu grāmatnīcās
vai tieši apgādā
pasūtināms
jaunākais MODRA ZEBERIŅA romāns

PŪRA PŪĶIS UN TRĪS SIEVAS

Šis svaigi un spriegi uzrakstītais jaunais latviešu romāns, no kura periodikā ir bijusi publicēta tikai daļa, ir jau ieguvis izcili labas atsauksmes.

Cena: brošēts $2.55, iesiets $3.40.

DRĪZUMĀ IZNĀK
GREZNĀ IZDEVUMĀ

LATVIEŠU SONETS 100 GADOS

Šī plašā latviešu sonetu antoloģija, ko sakārtojis **K. Dziļleja**, bez apskata par sonetu vispār un sevišķi par latviešu soneta attīstību, aptver 100 latviešu sonetistu sonetu paraugus, nodaļu ar sonetīnu paraugiem, tulkoto sonetu izslasi un latviešu sonetu tulkojumus citās valodās.

O. FREIVALDS un E. ALKSNIS

LATVIEŠU KARAVĪRU TRAĢĒDIJA ZVIEDRIJĀ

Šai bagātīgi illustrētajā grāmatā pirmoreiz parādīsies visi līdz šim zināmie un savāktie fakti un ziņas par notikumiem, kas pirms 10 gadiem saviļņoja ne tikai latviešu emigrantus, bet visas brīvās pasaules sabiedrisko domu.

Apgāda korespondences adrese
IMANTA,
Postbox 292, Copenhagen V., Denmark
Naudas pārvedumiem
IMANTS REITMANIS,
Postbox 292, Copenhagen V., Denmark

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

MT. PLEASANT—ST. CLAIR: Iemaksa $5,000 7 istabu dubultķieģeļu savrupmājai; moderna virtuve, ūdens-ejļas apkure. Liels dārzs un garāža. Pilna cena $21,000.

COXWELL—MORTIMERE: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Moderna virtuve, ejļas apkure, dubultgarāža un privāts iebraucamais ceļš. Pilna cena $14,500.

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

---

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

J. Torvalds, TADAS BIJA BEIGAS	$3.50
Č. Morgana, NOTIKUMS UPES LINIJA, rom., ies.	$3.25
M. Zeberiņa, PURA PUĶIS UN TRIS SIEVAS, rom.	$3.40
E. Mednis, ROZES LIDO GAISOS, rom., ies.	$3.50
J. Kūlis, ES KARA AIZIEDAMS, atm., ies.	$4.00
ŽURNĀLI:	
Ceļa Zīmes No. 29	$1.20
Laikmets No. 30	$0.75
Latvju Zeltene No. 27	$0.75
Latvju Žurnāls	$0.75

DV GRĀMATNĪCĀ — PLAŠĀKĀ KANADĀ
123 Huron Street, Toronto, Ontario

MEDIKAMENTU SAINĪŠUS UZ LATVIJU
LĒTI — ĀTRI. NOSŪTA

T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

Auto skola Baltic

Apmācības auto:	Apmācības laiks:
OLDSMOBILE autom. transmisija	6— 8 st.
CHEVROLET standart transmisija	8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem	10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atļaujas

AUG. MASINGS
100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

Visu jūsu daiļumam sniedz
ELZA PĒRKONE
Amaryllis Cosmetological Institute
61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

Pieņemam pasūtinājumus audumiem
Vienmēr krājumā:
latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio

238 Bloor St., W, Toronto

Tel. WA 2-1315

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas
Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q., Mājās AT 1858
University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

ALBERT'S DELICATESSEN

Latviešu pārtikas preču veikals
375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. RI 4473
Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikatesses.
Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām
ALBERTS JAKUBAITIS

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība iekšķigās slimības un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2063 pēc nerunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

Pieprasiet savos veikalos augstvērtīgos zivju konservus:
BALTIJAS jūras
SPROTES — Porto Santo
SKUMBRIA
NĒĢUS
kā arī
ŽĀVĒTOS ZUSUS
Pasūtinot tieši pa pastu, pievienojiet Money Order vai čeku.
Sprotēm — 35c, skumbria — 60c, nēģiem — 85c, žāvētiem zušiem, 8,5 oz. — 65c, žāvētiem zušiem 16 oz.— $1.10 par katru kārbiņu.

A. ROZE,
10 WIDMER ST., TORONTO

IECELOŠANAS, IZCELOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legalizācijas un citas lietas administratīvās iestādes kārtā
ALEKSANDRS KĀNBERGS
396 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

MARKETERIA
Pārtika — Delikateses
- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M. KŪLAIŅI

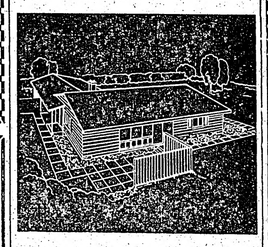

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE ● MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto
Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.
— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.
Pārstāvji:
P. AVOTIŅŠ, V. SKUJA,
J. VEISS, E. MIĶELSONS
FARMAS:
HUGO OZOLIŅŠ,
Tel. 2R2 GRAND VALLEY

BRUCE D. PALMER
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-3141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 203, EM 4-3141, vakaros MA 6141
Runā vāciski un krieviski

Dr. MICHAEL BALKANI
speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniecēs
Tel. WA 1-9333 un HU 8-7641

Saiņus uz Latviju

un visām Krievijas zemēm ar jaunām un lietotām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu

OVERSEAS GIFT PARCELS CO
316 Harbord Toronto4, Ont., Canada, LE 3-2258
par viszemākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI. Sūtījumus izdara nekavējoties, tieši no Kanadas. Apgādājam drēbi vienam uzvalkam par $15.00. Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 10 vak. Sestdienās līdz 6 vakarā.

CHA — CHA CHA

MAMBO SAMBA
RUMBA SWING

DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH

175 COLLEGE St (pie McCaul), tel. WA 1-4318
TORONTO
Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROT'u — LĒNO VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Pieteikšanās un izziņa katrā laikā
Auksta gaisa vēdināšana Parkošanas iespējas

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665
Pēc darba, RI 5213
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.
Organizācijām rabats

BURLAKOFF'S FURNITURE

619 QUEEN ST., W, TORONTO.
TEL. EM 8-6812
(Agrākais iecelotājs no Baltijas)
SPECIĀLA SEZONAS IZPĀRDOŠANA.
VISLĒTĀKĀS CENAS. DODAM UZ NOMAKSU
KELVINATOR

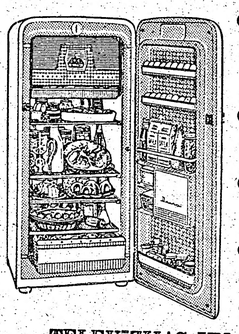

- BAGĀTĪGA MĀJAS un KANTORA MĒBEĻU IZVĒLE
- Lielie un mazie automatiskie ledusskapji
- Veļas mazgājamās mašīnas
- Elektriskās plītis u.c. elektriskie aparāti
- mājas vajadzībām.

TELEVĪZIJAS UN RADIO APARĀTI
Latviešiem 5% atlaide

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu dailamatnieku savienības
- salons.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

10% ATLAIDE 10%
PASREIZĒJIEM PASŪTINĀJUMIEM.

Lielā izvēlē labākās angļu drānas. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, labākās oderes un pārējos piederumus
387 MILVERTON BLVD., TORONTO,
TEL. — GE 6813
V. KUČĀNS
Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

HILLCREST MOTORS LIMITED

1438 BATHURST ST., TORONTO
FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECIBA
1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu
$200 uz nomaksu līdz 3 gadiem
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

Sestdien, 1956. gadā 8. septembrī

OSK
Fi

HAMIL
rīko sestdien, 1956
H.L.B. G
ATK
Sākums plks
Pilna bufete.

APMEKLĒJIET M
343 - RONC
Tel. LE 4-8974
Little Riga
- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

MODEL DĀM
109 Moberly Ave To
Danforth—W

DRĒBNIEKS S. BLAT
Gatavoju pēc mēra uzval
pārdodu angļu drāna
Mērena

KAK
Transpo
Velcam visādus transportus
būvmaterīālu u.
RO 7-6697, katrā laikā

A EGLĪTIS — R
VEIKALS
Atvērts līdz plkst
161A Roncesvalles Ave

BALTIC
445 King St. E.
Motoru, karoserijas labošana
AUTO T
A. PURJE

T. GORDON TODD LIMITED
REALTOR
Palīdz aiz
418 Main St
MEMBER HAMILTO

LATVIAN M
ĀRIJA — J. Mediņš
MELANCHOLISKA
SUITU DANCIS —
MEDITĀCIJA — A
5 LATVIEŠU TAUTAS DZ
gala; Āvu, āvu baltas kāja
devu; Ej, saulīte, dr
STOKHOLMAS PHILHARMON
LP3 $10.— un ABC
DV GRĀMATNĪCĀ, 1

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

BATHURST — WILSON: Ultrāmoderns trīs guļamistabu rančbungalovs, dārgākās portjēras, labākās kvalitātes grīdsegas (broadlūms), L veida dzīvojamā istaba no sienas līdz sienai. Alumīnija ziemas, odu un parastie logi un durvis. Ļoti liela atpūtas un viesību telpa pagrabā ar 25 pēdu sienu, segtu ar smagām portjērām, kas apgaismotas ar neona gaismu. 16 gadu obligācija par 5½%. Iemaksa apm. $10.000, vai vienojoties. Ļoti bagāta māja, no kuras grūti iznākt, to nenopirkšam!

Lūdz zvanīt ARTURAM REJAM.

Filiāle: Shelburne, 10. un 24. auto ceļu stūrī. Tel. Shelburne 397. Pārstāvji: Nikolajs Feodorovs, Žanis Bukovskis un Angus Bell.

HAMILTONAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

rīko sestdien, 1956. gada 8. septembrī Royal Connaught Hotel Kristalla zālē

H.L.B. GADA SVĒTKU UN RUDENS SEZONAS

ATKLĀŠANAS BALLI

Sākums plkst. 8 vakarā — SPĒLĒS T. BROWN DEJU KAPELLA

Pilna bufete. Ieeja $1.50. Tīrs atlikums par labu tautiešiem Sibirijā.

Apmeklēt lūdz: H. L. B. VALDE

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ

343 - RONCESVALLES AVE. - 231

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

Tel. LE 4-4645

VENUS

- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

Meklē DRAVU (PILSIJONI) Pēteri Kārļa dēlu no Madonas apriņķa Mārcienas pagasta.

Lūdzu rakstīt K. Porietim, 633 Bedford Prk. Ave., Toronto, Ont., Canada.

Jēkabu un Andreju GIRGENSONUS meklē vecāki Latvijā.

Lūdzu rakstīt: Rīgā, Matīsa ielā 30, dzīv. 1, Liepiņu ģimenei.

MEKLĒ SIEVIETI

pie 2 maziem bērniem. Atsevišķa istaba un $15.— nedēļā pie visa brīva, Tel. MA 8417, Toronto.

WELESLEY - SACKVILLE rajonā izīrējamas 2—3 nemēbelētas istabas ar virtuvi. Zvanīt: WA 3-9194, Toronto. (1094)

IZĪRĒ 2 istabas ar virtuvi pie latviešiem, 281 Markham Street. Laba satiksme. Tel.: WA 4-4234, Toronto.

JAUNĀ MĀJĀ izīrējamas 2 istabas ar visām ērtībām. Atsevišķa ieeja, garāža. Zvanīt: BA 5-5314, Toronto. (1095)

IZĪRĒJAMAS ISTABAS ar un bez mēbelēm,— College—Grace rajonā. Zvanīt: LE 2-4309, Toronto. (1101)

IZĪRĒJAMA ISTABA ar modernu virtuvi otrā stāvā, pilsētas rietumu daļā. Silts ūdens neierobežotā daudzumā. Tel.: LE 4-7056, Toronto. (1093)

IZĪRĒJAMA ISTABA un virtuve apakšstāvā, ar vai bez mēbelēm, ar atsevišķu ieeju Pape—Mortimere rajonā, 78 Gowan Ave, Toronto. Tel.: RI 5148 (1100)

BLOOR—RUNNYMEDE rajonā izīrējama mēbelēta istaba vienai personai. Vārīšanas iespējas, garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā: RO 9-3421, Toronto. (1090)

PIEPRASIET

APGĀDA LATVJU GRĀMATA IZDEVUMUS

Grāmata par Latviju angļu valodā — CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA, bagātīgi illustrēta, cena, ies. $12.50.

Rūdolfa Blaumaņa KOPOTI RAKSTI, 12 sējumi, 3860 lapaspuses, ies., cena $45.00

A. Rupaiņa rom. — MĀRA MOSTAS, I., II., ies., cena $8.00

V. Plūdoņa — DAIĻDARBU IZLASE, ies., cena $3.50

J. Klīdzēja — GRĒKS UZ PUSĒM, ies., cena $2.90

Irmas Grebzdes stāsti — RAGANA, ies., cena $2.50

T. Zeltiņa romāns — SLAZDĀ, ies., cena $3.00

O. Liepiņa romāns — VĒLĀ LIESMA, ies., cena $3.40

Andr. Niedras — KAD MĒNESS DILST, ies., cena $3.60

A. Niedras romāns — MAIJA PURENE, I, II, kopsējums, cena $5.90

A. Niedras romāns — PIE AZANDAS UPES, ies., cena $3.50

A. Niedras stāsti — PASAULES PLAUKSTA, ies., cena $3.40

Birznieka-Upīša — PASARIŅA DIENAS GRĀMATA, ies., cena $2.60

Apsīšu Jēkaba — BAGĀTI RADI, ies., cena $2.40

Ed. Tūtera — TRAUCIŅŠ AR MEDU, broš., cena $1.40

E. Andersones stāsti — VASARA, broš., cena $1.20

E. Andersones stāsti — ZAĶI UN PELES, broš., cena $1.20

V. Richtera 3 cēl. kom. — TRAKIE, broš., cena $1.00

M. Vesterlindas biogr. romāns — NEMIRSTĪGAIS MOCARTS, ies., cena $3.40

H. Sobeka sp. romāns — UZVARA, ies., cena $2.80

Dž. Londona romāns — JŪRAS VILKS, ies., cena $3.60

A. Elgūta — PAZĪSTI ČIKĀGU, cena $0.80

Dr. Z. Ligera — LATVIEŠU ETNOGRAFIJA, broš., cena $6.50

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

THE NORSEMAN OIL BURNER

NATURAL GAS

UDENS SILDĪTĀJS $120

RED D

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkures (burner) sākot ar $250.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $7.00

A. LAGUNS,

204 Oakwood Ave, Toronto, tel. LE 1-6588

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika. Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus. Mēs plegādājam mājās

---

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALU HIGH PARK RAJONĀ

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

DRĒBNIEKS S. BLATT, 1326 Dundas St. W., Toronto

Gatavoju pēc mēra uzvalkus, kostīmus u. c., kā arī

pārdodu angļu drānas sūtīšanai uz Latviju.

Mērenas cenas.

Lūdzu atsaukties: JURI ZIEDIŅU no Gaujienas, meklē vecāki, brālis, un KĀRLI NORBERTU no Trikātas, ziņas par vecākiem. Rakstīt Zentai Andersons, 384 Coombs St., Napa, Calif., U.S.A.

Meklēju EIŽENU MIEZI Reinholda d., dzim. 1921. g. 1. dec. Rīgā. 1949. g. bijis Lüneburgā Vācijā. Lūdzu rakstīt: V. Kārkliņš, 136 Lourdes St., Sudbury, Ont., Canada.

KAKTIŅŠ

Transporta firma

Velcam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt

RO 7-6697, katrā laikā, 1997 Keele St., Toronto

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA

Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

BALTIC GARAGE

445 King St. E. Tel. EM 8-8153, Toronto

Motoru, karoserijas labošana un krāsošana, lēts un garantēts darbs

AUTO TRANSPORTS

A. PURJE P. KURRE

E. GORDON TODD LIMITED

O. IEVIŅŠ
V. TUKLERS
Tel. JA 8-6336

REALTOR

Palīdz aizdevumu sagādē

418 Main St., East, Hamilton

MEMBER HAMILTON REAL ESTATE BOARD

LATVIAN MUSIC 3 ieskaņojumi

ĀRIJA — J. Mediņš

MELANCHOLISKAIS VALSIS — E. Dārziņš

SUITU DANCIS — J. Kalniņš

MEDITĀCIJA — A. Ābele

5 LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS: Skaisti dziedi, lakstīgala; Āvu, āvu baltas kājas; Pūt, vējiņi; Tautiešam roku devu; Ej, saulīte, drīz pie Dieva — J. Vītols.

STOKHOLMAS PHILHARMONIC ORKESTRIS — Dir. T. Reiters. LP3 $10.— un ABCD3 ā $2.50. Kopā $10.—.

DV GRĀMATNĪCĀ, 123 Huron Street, Toronto

BAZNĪCAS ZIŅAS

NJUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Svētdien, 9. septembrī rudens posma iesākuma dievkalpojumi: pl. 9 rītā Bronksā, sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols, pie ērģelēm Rita Pētersone; pl. 3, regulārā pēcpusdienas laikā Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš, pie ērģelēm Bruno Skulte.

Konfirmandu mācības sākums sestdien, 8. septembrī, pl. 10 draudzes namā Bruklinā. Jauniešus, kas vēlētos tikt iesvētīti 28. oktobrī, lūdz pieteikties pie mācītājiem.

ČIKAGĀ

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St. svētdien, 9. septembrī, pl. 11.00, dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. Jaunatnes iesvētei pieteikties līdz 23. septembrim, iesvēte 7. oktobrī.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2120.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā. Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanākumes katru svētdienu pl. 9 30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnešā 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minēapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langiņs.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Svētdien, 9. septembrī, pl. 6.30 vak. dievkalpojums.

Svētdien, 23. septembrī, pl. 6.30 vak. dievkalpojums.

Dievkalpojumi notiek Trīsvienības baznīcā, 560 May St. Ft. William.

Māc. V. Sēfers, 659 Piccadilly St., London. Ont.

Niagarā 8. septembrī, plkst 6 vak. Svētvakara dievk. Jāņa bazn. 580 Portage Rd. N.

Londonā, 9. septembrī, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievk. St. Katarīnēs, 15. septembrī, plkst. 7 vak. svētvakara dievkalpoj. Kristus baznīcā.

Londonā, 23. septembrī, plkst 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievk.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

9. septembrī, plkst. 11, dievkalpojums.

16. septembrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

23. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

9. septembrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

9. septembrī, plkst. 2.30 pēc p. dievkalpojums turpat.

23. septembrī, plkst. 2.30 pēc p. dievkalpojums turpat.

30. septembrī, plkst. 2.30 pēc p. Bībeles svētku dievkalpojums turpat.

Brampfonā Latviešu ev.-lut draudzes dievkalpojums 16. septembrī, plkst. 1.30 pēc p. Grace United baznīcā.

Māc. T. Avšs, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So)

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Kičenerā, Mateja baznīcā 9. septembrī, pl. 11.00 no rīta iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. H. Kušlis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Kirklandleikā, sestdien, 8. septembrī, plkst. 19. lut. baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā svētdien, 16. septembrī, plkst 13 sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 23. septembrī, plkst. 15 lut. baznīcā dievkalpojums.

Kristīti Timminsā: Vija Ilze Pukuls, Jēkaba un Ilzes meita; Ernests Eriks Ivanovs, Pētera un Lilijas dēls.

Virdžinijtaunā, svētdien, 9. septembrī, plkst. 14 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 9. septembrī, plkst. 17 United baznīcā dievkalpojums.

Māc. Elmārs Cauns (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $..... ..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

AVENUE RD.—OLD ORCHARD GROVE: atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure, mod. izbūvēta virtuve, tailēm izlikta vannas istaba ar dušu, mājai klāt mūra garāža, skaists, liels dārzs. Prasīts $17.300. Tuvu pie satiksmes un veikaliem.

DANFORTH—CARLAW: 8 istabu savrupmāja. Eļļas apkure, moderna virtuve, otrā stāvā vienā istabā ūdens un izlietne, 2 garāžas, dārzs. Prasīts $15.900. Māja bez parādiem.

ST. CLAIR—CLOVERDALE: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure, 2 modernas virtuves, privāts iebraucamais ceļš, dārzs. Prasīts $16.900.

O'CONNOR—PAPE: 6 istabu dubultķieģeļu savrupmāja. Eļļas-ūdens apkure, moderni izbūvēta virtuve, vannas istaba ar dušu, ceļš, garāža, dārzs. Pras. $17.900. Ļoti tīra, labi uzturēta māja.

DUFFERIN—MILLICENT: $8.800 prasīts par šo 6 istabu savrupmāju. Radiatoru apkure, moderna virtuve, liels pagrabs, dārzs un garāžu iespējas. Ir atļauja uz šo gruntsgabalu celt 3 dzīvokļu māju ar 3 garāžām, 10 gadu obligācija; tiešām izdevīgs pirkums! Maza lemaksa.

COXWELL — SAMMON: ļoti labs 4 istabu ķieģeļu bungalovs. Eļļas apkure, moderna virtuve, ļoti skaists dārzs, mājai blakus piebūvēta garāža. Prasīts $11.500. Tīra, labi uzturēta māja, izdevīgi maksāšanas noteikumi.

VĀCU DZEJNIEKA PIEMIŅAI

(Pārnesums no 5. lapp.)

atanciālu krizi", ko ar māksliniecisku jaunatdzimšanu vajadzētu novērst. Viņa centienus varētu raksturot kā jaunus formas un izteiksmes lietiškības dzenuļus, kur cilvēcīgais "es" ir pēdējais un augstākais esmes apzinātājs. Tas ir zināma veida aistētičisms un metafiziska ievirze mākslas absolūtācijas procesā. Tā ir sava veida literātūras implicitā metafizika modernajā lirikā, kad jūtu izpausmes strāvojumi tiek aizstāsti ar gandrīz episkām refleksijām dzejiskā eksistences uzmetumā. Dziļāk ieskatoties, šo strāvojumu var tvert kā jaunu filozofisku virzienu, ko saņem par produktīvo nihilismu. Benns to ir arī apzināti gājis un savās esejās pamatojis dioniziskā sajūsmā: "Mākslinieka radīšanas process norit sevis izteikšanā, tātad — viņa konstruktīvitāte, viņa ģeniālitāte aizraušanās līdzekļos, sasprindinājumā, personīgā "es" izjaukšanā, apzināta uzbūves un izteiksmes principu lietāšana, visa tā izziņošana un iepazīstināšana ar to, kas izskatās pēc akta, pēc radošā akta un tā kāpinājuma. Tas tiešām kļuva patiess, lielisks un šaušalīgs, un tas nebūt nebija tas, ko pilsoniskā Vācija no paša sākuma un vēl tagad nicinoši sauc par artistiku, bet gan tas bija dziļš, reliģisks un sakramentāls. Tātad tā ir zināma mākslinieciska radīšanas pieeja, kura ir identiska domāšanai.

Tie ir šaušalīgi dzejas panti, ko dzejnieks ielicis savā pirmajā dzeju krājumā. Tā laika mākslas pasaule nezināja ko iesākt ar tādu dzeju. Benns pats tomēr zināja, ko viņš ar to gribēja sasniegt. Viņš labāk dzejoja par līķu sekcijām, medicīniskiem jēdzieniem, launiem augoņiem un vēža barakām, bet savā dzejā neizplūda tukšā vārdu spēlē. Klīnikas gaiss un operātīvā darbība vismaz izraisot lasītājā zināmu satraukumu un trīsas, kas tomēr esot labāka par tādu dzeju, kura neatstājot nekādu iespaidu. Sekodams ekspresionistu piemēram, Benns meklē iespējami izteiksmīgākus valodas jēdzienus un cenšas tiem piešķirt iespējami lielu valdzinošu spēku. Viņa lirikā ģeniālitāte un valodas burvja spēks pielauj vēl neredzētu valodas rotaļu un konstruktīvismu, tā dažā ziņā pat pārspējot lielos vācu lirikus Rilki, Georgi un Hofmanštālu. Benns atrod īstos dziļos vārdus, kas neparasti valdzina un izsauc dziļu dvēseles pārdzīvojumu. Vēl vairāk: Benns iespiežas dvēselē ar psihoanalitiķa veiksmību un ar pāris teikumu palīdzību veido iekšēju pārdzīvojumu sastatus brīnišķīgās ainās.

NERIMTĪGS GARA DZĪVES TRANSCENDĒTĀJS

Savos pēdējos dzīves gados Benns bija jau pilnīgi atsvešinājies no sanāvas pirmā posmas dzejas un ieņēmis pats zināmu skeptisku nostāju. Benna pilnbrieduma laika dzeja ir vispār valdzinošākā dzeja Rietumeiropas tradiciju pasaulē, kas rāda mūsu traģiskā laikmeta seju un ievirzi ģeniālā pārdzīvojumā un kultūras pairšanas situācijā dod paliekamaş mākslas vērtības. Benns savā dvēselē ir dziļi pārdzīvojis visus gara dzīves strāvojumus un modernās zinātnes sasniegumus, tos saistījis dzejiskā sintezē mākslas un gara dzīves transcendēšanas interesē un empirisko mākslinieka "es" ievirzījis metafiziskā plāksnē . Benns meklē pēdējo substanci mākslinieciskā izteiksmē: vārda aizrautīgā spēkā un sevī; šai meklēšanas rezultātā sasniegtā harmonijā slēpjas Benna dzejas pievilcība. Benns aizsniedzis nepārspējamu virtuozitāti ārējās un iekšējās pasaules saistīšanā vārdu skaņguma harmonijā, kas iedēras pašreizējam laikam un mūžībai. Protams, Benna mūžības jēdziens viņa paša radīts, ar kuru viņš saprot tālo pagātni unreizē arī bezlaika eksistenci nākotnē kā eternitas jeb sempiternitas. Benns savā dzejā izsauc senas vēsturiskas personas un notikumus un ieved jaunā sakarībā, klūstot pasaules vēstures līdzdzīvotājs un laika rata nobremzētājs. Tā ir senā eleatiskā pasaule esmes izpratnē, statiski fiksētā attīstībā, un nevis mūžīgā ritēšanā un tapšanā tvertā 19. gadu simteņa pasaule.

Mūsu pārstāvji Zviedrijā

pieņem laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus:

DV Stokholmas nodaļa,

Box 220, Stockholm 1

A. Kroders,

Karlsvīksgatan 1, 1. Stockholm K.

Nauda iemaksājama postgiro 359973

VĒRŠI UZ IELAS...

Pamplonas jaunekļi rotaļājas ar nāvi

Vasarā Spānijā Pamplonā, tuvu pie Francijas robežas, notiek „vēršu skriešana" pa ielām, lai nokļūtu arēnā. Mežonīgie vērši skrien pa ielām un viņiem pa priekšu Pamplonas pilsētas jaunatne . . . Citās zemēs nav iedomājams, ka mūsu laikmetā šāda „uzjautrināšanās" vēl varētu norisināties, bet Spānijā tā notiek un pat ar oficiālu atļauju, pie tam svētam Ferminam par godu.

Spānijas pulksteņi nekad nekur nerāda pareizo laiku, arvien tikai „apmēram". Bet no 7.—8. jūlijam tie sinchronizēti ar radio laiku, un tieši ar pirmo baznīcas pulksteņa sitienu tiek aizdedzināta pirmā raķete — zīme, ka vēršu stallis atvērts. Tūlīt pēc tam dzird otro raķeti — vērši uz ielas . . . !

Spānietim netīk agri celties. Mīnētajās dienās toties agrā rīta stundā neviens vairs nav atrodams gulsim priekšā atrasties.

Vērši skrien daudz ātrāk nekā cilvēks, it sevišķi, ja tiem jāskrien kalnā augšup — ne tikai viņu pārmērīgā spēka dēļ, bet palīdz arī kāju konstrukcija: vērsim kājas apakšdaļa ir īsa, un tas var kāpt ātrāk. Ielu garums, kas vērsim jānoskrien no stalļa pilsētas nomalē līdz vēršu arēnas vidum, ir tieši 825 metri, bet, kā jau teikts, kāpjot kalnā.

Šo distanci vērši noskrien apmēram 1 1/2 līdz 1 3/4 minūtēm, ieskaitot izskriešanu no stalļa un ieskriešanu laukumā, vēršu aizgaldos. Ja visi vērši ieskrējuši vēršu laukumā, nožvinkst trešā raķete. Kad visi vērši aizgaldā, — ceturtā. Pēc trešās raķetes tautai atļauj pilnīgi brīvi kustēties pa agrāk aizžogotām ielām, kur skrien vērši. Pēc ceturtās raķetes, daudzas mātes un līgavas vieglāk uzelpo, cerēdamas, ka viņu mīļajiem nebūs nekas noticis . . . Jo bieži „pamplonikas", kā sauc Pamplonas jauniešus, savām izredzētām solās skriet vēršu priekšā, lai tā rādītu savu drosmi un arī kā mīlestības pierādījumu. Ja mīlestība noraidīta, šie pamplonikas saka: „Iešu vērsim pretim . . . !"

Bieži gan vērši nenoskrien ceļu paredzētajā laikā, t. i., 1 3/4 minūtēs. Ja pulkstenis rāda divi minūšu ilgumu vai arī vairāk, tad visa pilsēta zina, ka šodien atkal notikusi kāda nelaime . . .

Skrien 8 mežonīgie vērši, tos „ved" mācītie vērši, kuŗi parasti tautu nebada; tie domāti ceļa rādīšanai, jo viņi šo ceļu skrien katru gadu. Ja vērsis skrien uz priekšu, tas nemēģina badīt pie sienām stāvošos jauniekļus, tas dodas tikai uz priekšu. Pārgalvīgākie vērsim met kreklus priekšā, lai to novilinātu no ceļa — bet, ja vērsis ir viens, vai apgriezies pretējā virzienā, tad incidenti neizbēgami.

Ir daudz fotogrāfiju, kur cilvēkus redz sadurtus, bet tās ir retas, slepenas fotogrāfijas, jo policija mēģina šādus uzņēmumus konfiscēt, lai no šīm asiņainām ainām nerastos asiņains iespaids. Oficiāli par ievainotiem neziņo. Runā par iekrambājumiem . . . Protams, ka nāves gadījumi nav noliedzami un slimnīcu statistika arī nē. Tā pirms diviem gadiem vērsim par upuri krita tieši kāds Pamplonas miesnieks, kas labi pārzināja šo skriešanas taktiku. Bez šaubām, parasti krīt iebraucēji, kuŗi nepārzina visus paņēmienus . . . kā „mesties spolītē", tas nozīmē kūleniski mesties zemē, jo vērsis, ātri skrienot, nenolaiž ragus zemē, tas dur tikai pretim. Vai arī „izlikties mirušam", — nekustīgi, pat neelpojot gulēt zemē, muskuļus pilnīgi sastindzinot. Vērsis neuzbrūk tam, kas nekustas . . . Vai arī izmesties pa aizžogojuma apakšdaļu. Nerunājot par nopietnākajiem ievainojumiem, zilumi, noberzumi un kaulu lūzumi ir dienas kārtībā.

Tiešais vērša raga dūriens arī nav tik bīstams, bet vērsis iedurot savu upuri mēdz mest gaisā, un tas tieši ir visbīstamākais moments, jo, krītot zemē, vērsis to cel vairākas reizes ar ragiem. Tādos gadījumos blakusstāvošie mēģina vērsi novirzīt no sava upura.

Šinīs svētku dienās tiek arī daudz dzerts. Pamplonā ir biedrības, kas cauru gadu krāj naudu, lai to upurētu šais svētkos.

Vieglas pastalveidīgas kurpes, baltas ar pītu zoli un sarkanām saitēm, baltas bikses — balts krekls, ar koši sarkanu lakatiņu ap kaklu un sarkanu jostu ir sanfermīniešu uniforma. Var būt vēl arī salmu platmale. Iebaucējis daudz litru vīna, negulējis naktis, viņš var stāties vērsim pretim . . .

Kad vērši izskrien cauri vēršu laukumam un tiek ieslodzīti aizgaldos, laukumā piedevām izlaiž tā saucamo „Vaquillas" (izrunā — bakillas). Tie ir ne visai lieli, jauni vērši, kuŗiem ragi aptīti ar lupatām, vai pat tiem galos uzbāzti korķi. Tā kā šiem bakillām nav tik daudz spēka, tad jaunieši arī top pārdroši, rausta aiz astas, sēžas jāteniski mugurā un moka nabaga lopiņu. Arī šeit bakillas atspēlējas saviem varmākām, un zilumi neizbēgami.

Pēcpusdienā notiek vēršu cīņas ar īstiem toreadoriem. Uz šīm "fiestām" — svētkiem nāk gan spānieši no visas Spānijas, gan ārzemnieki apbrīnot minētās pilsētas īpatnību un puišu varonību. Pat vēršu cīnītāji noskatās un apbrīno jaunekļu spēlēšanos ar nāvi. Ja Pamplonā kāds puisis nav skrējis vēršu priekšā, tas tiek ieskatīts par glēvuļi, un pie daiļavām viņam maz piekrišanas.

Nedēļām ilgi pēc tam vēl komentē notikumus, izcelot bravurīgumu un noklusot nelaimes gadījumus. Kā jau minēts, tie notiek, bet, salīdzinot ar skaitu, kas skrien vēršiem priekšā, tie, bez šaubām, ir nieciģi. Jāatzīst šo jaunekļu aukstasinība. Reiz, skatoties aiz barjerām, pieredzēju, ka vērsis kādu jaunekli pasvieda gaisā; viņš savā lidojumā nebija no mutes izmetis cigareti. Kad vērsis bija garām, viņš nelikās zinis par sāpēm, bet prasīja savai izdzisušajai cigaretei uguni: vērsis esot izdzēsis . . .

Džems Rimkeits

„SENSĀCIONĀLS ZIŅOJUMS NO PARĪZES"...

KĀ ŽURNĀLISTS DZINA PĒDAS NOZUDUŠAJIEM SPIEGIEM

Kalendārs rāda 1951. gada 6. jūniju, kad kāds drukns amerikānis vientuļgs sēž Foresta restorānā, Parīzes nomalē.

Apkalpotājs laipni aicina ieņēmi pie tālruņa. Amerikānis redzami pārsteigts: pie tālruņa? neviens taču nezināja, ka viņš ir šeit! Negribīgi amerikānis piegāja pie tālruņa un strupi pateica: „Šeit Solons."

„Misters Larrijs Solons runā? Dēlī Ekspreša galvenais pārstāvis Parīzē?" — taujāja kāda balss klausulē, ar viegli saklausāmu ārzemnieka izrunu.

„Jā, tas es esmu," atteica amerikānis, „Kas, lūdzu, runā?"

„Kāds draugs", atteica svešinieks, „Es vēlos jums kaut ko ļoti svarīgu pateikt . . ."

„Atnāciet rītrītā manā birojā", mēģināja iebilst žurnālists, kas ar tenkotājiem un baumotājiem bija ieradis runāt aci pret aci.

„Nē, nē", tielējās svešinieks, „man nav preses ziņa. Es tikai vēlējos jums pateikt, ka jūsu izziņa Interpolā bija muļķība."

Interpols bija presē pieņemts saīsinājums Starptautiskai policijas organizācijai, kuŗas galvenā mītne atradās Parīzē, bet kuŗas locekļi atradās visās zemēs, ieskaitot pat dažas valstis viņpus dzelzs aizkara.

„Es nesaprotu, par ko jūs runājat", atteica žurnālists.

„Neejiet apkārt taujādami par nozudušām personām! Vai nu jūs saprotat?" paskaidroja svešinieks. „Citādi iekulsities lielās nepatikšanās!"

„Kas tad jūs tāds esat? Atnāciet šurp, parunāsimies, iedzersim kādu glāzīti!", aicināja preses vīrs, kuŗam pēkšņi radās vēlēšanās sastapt šo noslēpumaino vīru, kas, varbūt, varētu palīdzēt atrisināt kādu mīklu.

„Es nedzeru", asi atraidīja svešā balss, „Es vēlējos jūs tikai brīdināt. Aizmirstiet lietu, par kuŗu tā interesējaties!"

„Nu tad vismaz pasakiet, kur viņi atrodas?", lūdzās jau amerikānis. — „Jūs viņus neatradīsit. Viņi nav Francijā un — Sveiki!", viņa galā kāds uzkāra klausuli.

Mr. Solons domīgs atgriezās pie sava galdiņa. Viņš šodien bija dabūjis ziņu, ka britu policija pieprasījusi Francijas policijai slepenu ziņojumu par divi angļiem — Viņa Majestātes valdības ārlietu ministrijas atbildīgiem darbiniekiem, kas bija pazuduši no Londonas un slepeni devušies pāri kanālim. Šajā sakarā amerikānis bija šorīt apmeklējis arī Straptautiskā policijas biroju. Tagad viņš atcerējās, ka, izkāpis no taksīša, viņš ievēroja, ka kāds dzeltens Citroena auto mēģina noparkot, taču viņam prātā nenāca, ka kāds būtu viņu izsekojis. Interpolā viņam neveicās. Viņi vienkārši atteica, ka viņu uzdevums esot izsekot kriminālnoziedzniekus, bet ne politiskus bēgļus. Nozudušo diplomātu lieta esot britu valdības darīšana, ne Interpola. „Es nezinu nekā no šīs lietas, un es jums neko arī neesmu teicis šajā lietā", bija vārdi, ar kuŗiem no Solona atvadījās Starptautiskās policijas inspektors. Nu Solonam bija skaidrs, ka kāds viņu bija izsekojis, ko norādīja mistiskā tālsaruna. Piedzīvojušais žurnālists nojauta, ka nepazīstamo divu angļu diplomātu nozušanai ir lielas politiskas aēras raksturs. Vajadzēja kalt dzelzi kamēr tā karsta — viņa preses aģentūrai vajadzēja sniegt atklātībai pilnīgas ziņas šajā lietā.

Tas nozīmēja nopietnu darbu, un ieņēmis, pasaucis taksi, devās uz Monmartru, kur viņam kādā krodziņā bija zināms kāds vīrs, kuŗš reiz bija franču policijas dienestā, bet to zaudējis aiz mīlestības uz konjaku.

KĀ KOMUNISTI SLEPENI IEVED AĢENTUS ARZEMĒS

Sastapis šo vīru, Solons sāka interesēties par lidlaukiem, kuŗus kontrabandisti lieto Francijā, norādot, ka viņu sevišķi interesē komūnistu apmeklētie lidlauki.

„Pirms kara", paskaidroja franču, „sarkanie lietoja skrejceļus Dižonā, Avinjonā un citur, bet tagad tie viņiem vairs nav vajadzīgi — viņiem ir pietiekami naudas, lai savus aģentus pārvadātu ar ērtībām pašu lidmašīnās, pašu lidlaukos."

„Bet kā ar radaru? Vai tad franču politiskā policija nezina, ka sarkanie tā pārvadā savus aģentus?"

„Ik dienas pie mums robežu pārlido tūkstošām privātu lidmašīnu, policija nevar pārbaudīt katru atsevišķi. Mēs neesam tik bagāti, kā jūs, amerikāņi."

Mr. Solona nākošais apmeklējums bija pie kāda visuzinātāja Parīzes policijā. Bet arī tur atbilde bija bezcerīga: „Es nevaru jums palīdzēt. Zinu tikai, ka notiks liels skandāls: britu policija muļķīgi klusēdama bija gaidījusi veselu nedēļu un tikai tad iedomājusies uzņemt ar mums sakarus. Pa nedēļu visas pēdas sen jau aizpūtis laika tecējums. Vispirms viņi mums neuzticas, bet tad, kad pašiem neveicas, iedomājas lūgt mūs samekļēt pazudušos bēbīšus! Nedomāju, ka viņi vēl Francijā. Sarkanie visu šo lietu noorganizējuši pamatīgi. Atrisiniet pats šo mīklu un neiejauciet mani!"

Pēc stundas Parīzes Dēlī Ekspreša birojā Reomīra ielā, jau bija izzināti britu meklēto diplomātu uzvārdi: Gaijs Berdžess un Donalds Meklīns.

Plkst. 10 tai pašā vakarā Mr. Solons dabūja tālsarunu ar savu galveno redakciju Londonā, FIet ielā, un nodeva sensācionālo ziņojumu, ko britu iestādes turēja īpašā slepenībā. Plkst. 1 no rīta ziņojums jau bija salikts iespiešanai. Laikraksta nākošās dienas numura pirmajā lappusē jau bija ielauzts sensācionālais raksts par 19 gadus veco Alanu Pūli, kas bija našāvis angļu policistu un savā mājā čatamā, simts policistu ielenkts ar tiem varonīgi uzsāka pistoļu kauju.

Uztraucošo aprakstu pārlauza citā lapā, jo redakcija atzina, ka svarīgāks par to ir Solona ziņojums no Parīzes.

(Turpinājums sekos)

SPORTS

TENISA TURNĪRS ČIKĀGĀ

Sacensības sāksies 22. sept. pl. 10.00. Spēlēs uz māla laukumiem Garfield parkā pie Hamlin un Lake ielu krustojuma. Paredzētas sieviešu un vīriešu pāru spēles. Pieteikšanās līdz 20. sept. pie A. Štrāla, 2920 N. Rutherford Ave., Chicago, 34 Il. Tel. BE-7-1335. Vīriešu vienspēles notiks A un B grupā. Dalības nauda $1.00

VIEGLATLĒTIKAS MEISTARSACĪKSTES

Sestās Kanadas latviešu meistarsacīkstes vieglatlētikā aizvadītas. 20 dalībnieku — 14 vīriešu un 6 sieviešu konkurencē tika iespēti 4 Kanadas latv. labākie sasniegumi, kuŗu autori bija V. Priedītis 200 m skrējienā, E. Gremze 5000 m. skrējienā, V. Ādmine 80 m. barjērā, un sieviešu četrinieks — Lappo, Ādmine, Skujiņa, Vilsone 4 reiz 100 m. maiņas skrējienā. Sacensību krietnāko rezultātu punktu tabulu vērtējumā — 745 p. gan sasniedza A. Bergvalds lodes grūšanā, taču visvairāk jāpriecājas par 17 g. v. Priedīša rezultātiem 200 m. un tāllēkšanā, tāpat jaunā montreāliešu Juŗa Tērauda iespēto augstlēkšanā un šķēpā. Pavisam nevelcās šķēpraidim Miķelsonam, kas baltiešu sacīkstēs spēja 56.76, pagsvētdienas pārbaudē 56.74, bet šoreiz bija spiests apmierināties ar 3. vietu un viņa spējām neatbilstošu rezultātu.

Sacīkšu tehniskie rezultāti.

Sievietēm:

60 m. Vilsone 8.6; Lappo 8.8; Ādmine 9.1. 100 m. Vilsone 14.3; Lappo 14.8; Skujiņa 15.6. Tāllēkš.: Vilsone 4.56; Ādmine 4.50; Skujiņa 4.09. Augstlēkš.: Tora 1.40; Ādmine 1.35; Skujiņa 1.30. Lode: Viskere 10.04; Ādmine 9.80; Skujiņa 7.13. Disks: Viskere 30.96; Ādmine25.40. Šķēps: Viskere 18.73; Ādmine 16.91; Tora 16.23. Stafete: TLSK vienība: 57.9.

Vīriešiem:

100 m. Priedītis 11.6; Pavasars 12.1; Tērauds 12.8. 200 m. Priedītis 23.9; Teteris 25.0; Pavasars 25.4. 400 m. Virkavs 54.7; Priedītis 54.8. 800 m. Virkavs 2: 10.2. 5000 m. Gremze 17:56.4. Augstlēkš.: Uiska 1.70; Tērauds 1.70; Bergvalds 1.65. Tāllēkš. Priedītis 6.28; Teteris 5.85; Tērauds 5. 62. Trīssoļi.: Teteris 12.22; Priedītis 12.18; Pavasars 11.18; kārtslēkš: Teteris 2.59. Lode: Bergvalds 13.75; Ildens 12.56; Viškers 12.55. Disks: Bergvalds 41.75; Viškers 38.20; Zaķis 34.78. Šķēps: Purgalis 52.93; Tērauds 52.71; Miķelsons 49.38. ....